

ÁRA 1500 KORONA

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K, Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára 1.500 K

Budapest, 1925.

VI. évfolyam, 44. szám.

Vasárnap, november 1.

Mindnyájunknak el kell menni...

Irta: Schandl Károly.

«Mindnyájunknak el kell menni» — hangzott föl a szabadságharc legendás napjaiban országszerte. Akkor a nemzeti zászlót azért hordozták körül, mert veszélyben volt a haza. Most is nemzeti zászlót bont ki országszerte a Falu Országos Szövetség, mert elérkezett az utolsó óra, hogy egy táborba egyesüljön a falvak népe. Szétszórtan, szervezetlenül nem maradhat tovább, mert jönnek az ellenséges armányok s csak egyesülten tudja legyőzni őket. Veszedelem lesz úrrá fölöttünk, ha ezen a télen hatalmas táborunk ki nem alakul, mint egyetlen erős acélfront. S a falu népének a veszedelme az ország vesztét is jelenti.

Mindnyájunknak ott kell lenni! Mindnyájunknak a Falu Országos Szövetség országfőntartó táborában kell lenni, ha élni akarunk, ha azt akarjuk, hogy éljen és újra egész legyen ez az ország. Rákóczi, Széchenyi és Kossuth dicsőséges szellemei szólnak a falvak kálváriás népéhez ma, midőn a Falu Országos Szövetség ország-szerte nagy erővel mozgósítja az ország polgárságát. S ha sikerül, amint kell is hogy sikerüljön az egyesítés magasztos munkája, akkor főltartóztathatatlannal megy előre a falusi nép a boldogulás útján.

Napoleon se tudott egy lépést se tenni, mikor nem volt a sereg mögötte. Hiába

vannak tettekre kész, kiváló vezérek, ha nem látják az egységes, nagy tábor, mely szavuknak erőt, törekvéseiknek hatalmat biztosít. A politika nem minden. Gazdasági és társadalmi téren is erősnek kell lenni a mi táborunknak, ha azt akarjuk, hogy a politikai program, mely az elhanyagolt falvakat föl akarja virágoztatni, élő valóság legyen. Végtelen sok a tenni-valónk. Súlyos adósság terheli a kiscgazdát. Az uzora

fenyeget. Mig az értékesítést a kezünkbe nem vesszük, mindig olcsó lesz a termény, mikor a gazdának van eladni valója. A belső spekuláció és a külföldi verseny ellenünk tör. De vannak mentsváraink: a mi szervezeteteink. Megmutatjuk, hogy a magyar föld a földműves gazdák kezén is fog jobbat és többet teremni. Olyan falvakká akarjuk fejleszteni községeinket, hogy azokban is élvezet lesz az élet.

A Faluszövetség gyönyörű mozgalmat indít. Öt-éves lejáratra nagyon olcsó törlesztés mellett adja házhelyhez jutott tagjainak a családi ház fölépítéséhez szükséges faalkatrészeket: ablakokat, ajtókat, gerendákat és tetőzetet. Százezer muskátlis ház épül föl öt év alatt a falvakban, ahol a nép a Faluszövetség táborába tömörül. Még tovább megy a szövetség. A föld-

Széchenyi István gróf.

November hó 3-án lesz száz esztendeje annak, hogy Széchenyi István gróf a tudományos akadémia megalapításával megkezdte közeleli tevékenységét. November hó 8-án országos ünnep keretében hódol a magyarság a «legnagyobb magyar» emlékének.

höz jutott tagjainak olcsón, motorekével szántatja föl a földjeit. A kisembert védi, a kisembert erősíti. Ott lép munkába először áldó kezével, ahol legelőbb megértik hívó szövegét: az egyesülésre.

Mától kezdve anyai szöcsöve vagy ha kell, csatákürtje is lesz a Falu Országos Szövetségnek ez a mi kis lapunk: a «Vasárnap». A szövetség minden tagja megkapja tagdíj fejében. Hasábjain örvend, kiált, panaszkodik és követel a falu kisembereinek nagy tábora.

Hogy ez a tábor minél előbb minél nagyobb és erősebb legyen, minden becsületes kiscgazdát, lelkészt, tanítót, jegyzőt, iparost, mindenkit, akit a jó Isten a falu dolgos népének a vezetésére hívott, arra kérünk, hogy készítse elő a községben a Falu Országos Szövetség útját. Azokat, akik szívből szeretik a falu becsületes népét, szeretettel kérjük, ne kimélgék a fáradságot, hozzák falujukat, annak gazdakörét, szövetkezetét és minden polgárát a mi táborunkba: a Falu Országos Szövetségbe. Áldás lesz belőle a falura, áldás az országra.

Ne feledjétek: ha mindnyájan ott leszünk, még a poklok földalatti kapui sem vesznek erőt rajtunk! Elmegyünk minden faluba, hogy fölvilágosítsuk a barázdák dolgos népét az igazságról. S aki velünk tart, ahhoz minden vasárnap szólunk e lap hasábjain is. Isten nevében apostoli munkába kezdünk. Isten áldása legyen a mi táborunkon s annak minden katonáján!

Budapest, október 31.

Nyugodjanak békében.

Halottak előestéje van. A sírokon kigyútnak a mécsek. Édesanya gyermekeivel térdel a virágos sírdomb előtt. Hány családnak vészett el a kenyérkeresője? S a hit tartja bennünk a lelket. A jó Isten megsegíti az özvegyeket és az árvákat. Gondoljunk a hősökre, akik nem is mind nyugosznak itthon a temetőben. Bizony majdnem többen porladnak messze Szibéria zord vidékein. Sírkjuktak nem virágoznak föl. Hiszen az Istent és hazát megtagadó gyilkos uralom üli orgiáit még ma is azon a földön. Ne feledkezzünk meg róluk s mintha mind testvérünk lett volna, imádkozzunk értük, hogy békében nyugodjanak. S biztosan meghallgatja az ég kérésünket, biztosan békében nyugodnak a mi szeretett hőseink, ha özvegyeik és árváik nem látnak szükségét és mi — az életben maradtak — gerincesen őrtállunk, hogy ez a föld soha többé ne kerüljön bolsevik kalandorok kezére, hanem ellenkezőleg még az a része is mielőbb visszajöjjön, amelyiket rabságra kárhoztatott az eröszak. Akkor, de csak akkor nyugosznak majd békében! Úgy legyen...

*

A falvak eljönnek Budapestre november 8-án, mert ezen a vasárnapon nagy és szép ünnepség lesz a magyar fővárosban. Magyarország kormányzójának, a királyi család tagjainak, a kormánynak s a nemzetgyűlésnek a jelenlétében

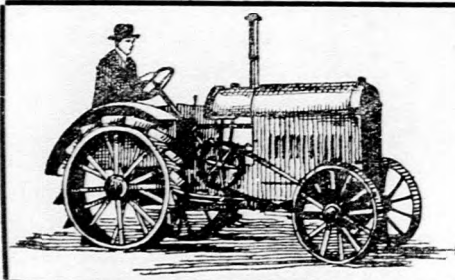
a törvényhatóságok díszes küldöttségei, honvédek díszszázada, az összes nagy hazafias egyesületek, vífélék, levették, derék, hazafias munkáscsapatok, postások, vasutasok, cserkészek, ludovikások, egyetemi ifjak vonulnak föl hódoló menetben Széchenyi István szobrához. S a díszes menetnek, melyben százezer ember vesz részt, legfőlegmélőbb részlete a magyar falvak lelkes csoportjai lesznek. A fővárosok közeli községek lovasbandériumokat küldenek, sok faluból festői népviseletben jönnek föl népes küldöttségek. A Falu Országos Szövetség hívására a falvak ezernyi, meg ezernyi polgára, férfiak és asszonyok jönnek föl, hogy a legnagyobb magyar szelleme iránt kifejezzék a falvak hátáját és szeretetét. Ezen a napon lesz ugyanis száz éve annak, hogy Széchenyi föllépett a magyar közéletben s megkezdte korszakos munkásságát. Legtöbbet tett a földért, a faluért. Ha reá hallgatunk, még boldog lesz a magyar. De jó lesz ennek a «demokratás» fővárosnak is megmutatni, hogy a falvak népe Széchenyiért lelkesedik. Jöjjön hát föl minél több falu, minél nagyobb küldöttségben november 8-án. A Falusövetség díjtalanul küld féláru utazásra jogosító igazolványokat.

A földművelésügyi minisztérium nagyszabású munkaprogramja.

A nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága a költségvetés tárgyalása során a földművelésügyi tárca költségvetéséről is foglalkozott. A bizottság előtt Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár a következőkben ismertette a földművelésügyi kormány munkaprogramját:

— Az előző költségvetéssel szemben a tárca erősebben van dotálva. A 600.000 svájci frankon kívül 30 milliárd korona egy éves hitel engedélyezett a pénzügyminiszter *községi apaállatok beszerzésére*. A tejtermelést nagymértékben fel fogja lendíteni a tejszövetkezeti hálózat kiépítése. Nagy súlyt kíván helyezni a kormány a *kiserleti és erősebb fölkarolásra*, úgyszintén a mezőgazdasági termelés minőségi javítására, melynek a *gazdasági szakoktatás fejlesztése* az előfeltétele. A kormány különösen az alsófokú szakoktatásra helyez nagy súlyt, valamint ki akarja építeni a *téli gazdasági iskolák* rendszerét is. A gazdasági felügyelők újabb feladata a földhöz juttatottaknak a gazdálkodásra vonatkozó tanácsokkal való ellátása lesz. A földhöz juttatottak támogatásában ennél még tovább megy a földművelésügyi kormány s a kislakásépítő szövetkezet és az Országos Központi Hitelszövetkezet bekapcsolásával több évre szóló olcsó kölcsönt kíván *házipéltési célra* rendelkezésükre bocsátani. Ugyanily akciót indít arra, hogy a földhöz juttatottak *feljött olcsón föl szántassa*, minthogy most egyes vidékeken csak uzsonaárakon lehet földjeiket föl szántatni. Az ármentesítő társulatok 203 milliárd koronányi kölcsönt kaptak a beruházási hitel első részletéből. Mindezek a munkálatok a földművelésügyi kormány *két-három évre munkaalkalmat* biztosítanak. A földművelésügyi kormány nagy gondnal foglalkozik a *bortermelés és borvívelés* kérdésével. Az erre vonatkozó tervek már ismeretesek. Cél szerűnek tartaná a kormány, ha a kivitelre alkalmas borokat termelő község minden nagyobb borvidéken *bortermelő és értékesítő szövetkezetbe tömörülne*, amely szövetkezeteknek nemcsak rendelkezésükre bocsátaná az állam a maga pincéit a külföldön jól ismert márkáival, hanem kisebb hitel is folyósítana nekik. A kötelező mezőgazdasági *balaszt ellen biztosító pénztárról* szóló törvényjavaslat elkészült. A földmunkás-vállalkozó szövetkezetek akciója *teljes sikerrel* járt s ezeknek a szövetkezeteknek több helyen sikerült kikapcsolniuk a magánvállalkozást. Az állat-egészségügy reformjáról szóló törvényjavaslat is készen áll.

A bizottság a tárca költségvetését elfogadta.

Mc GORMICK TRACTOR

raktárról
azonnal
szállítható

International Harvester Company Mc Cormick & Deering, Chicago

VEZÉRKÉPVISELET

DÉNES B.

Részvénytársaság, Gőz- és Motoreosztály Budapest, V., Váci-út 98.

Levél cím: Budapest 56. Fiókbérlő. — Sürgőncím: «Débert Budapest.»
Telefon: 139—15 és 70—43. — Alapítva 1883.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Nemzetgyűlés.

A nemzetgyűlés az elmúlt héten több fontos törvényjavaslattal végzett. Így elfogadták az *Országos Közegészségügyi Intézet felállításáról* és a *bányamunkások nyugdíjáról* szóló javaslatot, amelyek mindegyike nagyjelentőségű az egészségügyi és a bányamunkások érdekeinek szempontjából. Egyik ülésen különben ismét botrányos jelenetek játszódtak le. A botrány oka az volt, hogy a fajvédőket az ellenlábás képviselő provokáló módon megtámadták a multkoriban, Budapesten lezajlott nemzetközi zsidóellenes kongresszus miatt. Különösen azt vetették a fajvédők szemére, hogy Cuza román tanárral, a magyarság ellenségével is tárgyaltak. A fajvédők részéről *Eckhardt Tibor* védekezett, beszéde közben azonban a baloldali képviselők és közülük különösen *Fábián Béla* összecsapott a fajvédőkkel. Az izzó hangulat miatt az ülést felfüggesztették, de a szünet alatt is becsmerelték egymást a hangoskodók. *Fábián sértő* szavaira végül *Gömbös Gyulát* elhagyta a türelme, hozzálépett és *megcibálta mindkét fülét*. A további tettelegességet a közbelépő képviselők akadályozták meg.

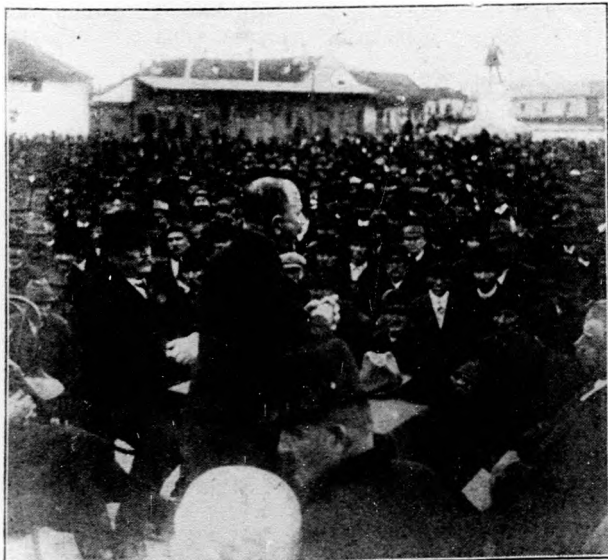
Mayer János földmivelésügyi miniszter egyik interpellációra adott válaszában megállapította, hogy a kormány 203 milliárdot adott a vízszabályozó társulatoknak a munkanélküliség enyhítésére és ezzel *szepemberben már 6070 munkanélküli földműves jutott kenyérhez*. A jövőre nézve is állandó gondoskodásának tárgyát képezi a munkanélküliség elleni küzdelem.

A kisgazdapárt hozzájárult a 12.500-as osztószámhoz.

A kisgazdapárt mult heti értekezletén a minisztertanács által elfogadott 12.500-as osztószám kérdése került tárgyalás alá és *Bud János* pénzügyminiszter felszólalása után a párt hozzájárult az új pénzgyűlés bevezetéséhez.

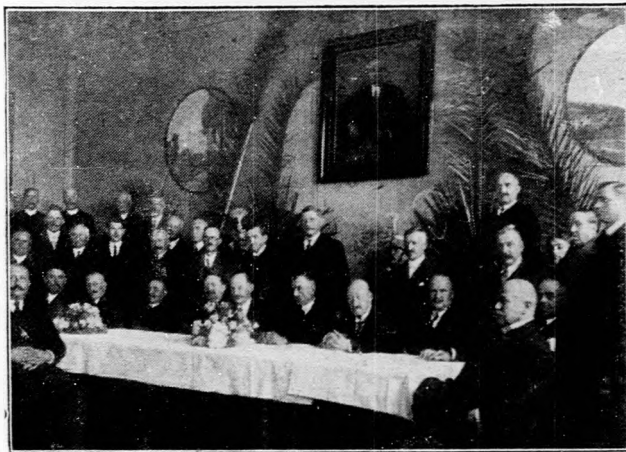
Időszaki választások.

A gávai kerület képviselője, *Veres Ferenc* hetvenéves korában hirtelen elhunyt és ezért a kerületben új választás vált szükségessé. A Kisgazdapárt hivatalosan *Csáky Károly* gróf honvédelmi minisztert jelölte, aki máris megkezdte választási körútját. Az elmúlt vasárnapon *Rakamaz, Gáva, Vencsellő* és *Ibrány* községekben mondott programbeszédet. A választópolgárság mindenütt olyan szeretettel fogadta, hogy valószínűleg egyhangú választásra kerül sor.

Csizmadia András beszámolója Orosházán.

Mayer János földmivelésügyi miniszter beszél. Balra tőle *Csizmadia András* foglal helyet.

Nagyatádi Szabó István arcképének leleplezése Orosházán.

A csoport közepén van *Mayer János* földmivelésügyi miniszter (1), körülötte képviselők és az orosházai kisgazdapárt vezetői foglalnak helyet.

Nagyatádi Szabó István emlékünnepe Orosházán.

Orosházán a mult vasárnap leplezték le nagyatádi Szabó Istvánnak arcképét, amelyet az orosházi Kisbirtokos Szövetség festetett meg a nagy vezér emlékére. Az ünnepségen résztvett *Mayer János* földmivelésügyi miniszter is, számos képviselő társaságában. Ünnepi beszédet *Lovász János* képviselő mondott és emelkedett szavakban mutatott rá az elhunyt kisgazdavezér hervadhatatlan érdemeire, aki *szíve utolsó dobbanásáig a falu népéért dolgozott*. A kegyeletes ünnepség után *Csizmadia András* tartott beszámolót, melynek igen nagy jelentőséget adott *Mayer János* földmivelésügyi miniszter felszólalása. A miniszter erőteljesen hangsúlyozta, hogy *kifelé megyünk a bajokból*. Amint azonban eddig sem ígért a kisgazdapárt aranyhegyeket, most sem teszi. Nem szoktunk — úgymond — elérhetetlen vágyakat oltani a tömegek lelkébe, mert hazánkat szerető komoly férfiak vagyunk. Őszintén tárjuk fel a helyzetet és *csak azt ígérjük, amit be is tarthatunk*.

A KÜLFÖLD ESEMÉNYEI

Háborús veszedelem fenyeget Görögország és Bulgária között. A görög-bolgár határon a Pelles-hegynél véres összetűzés volt a határőrségek között. Az összetűzés okáról ellentétes jelentések érkeztek, mert a bolgárok azt állítják, hogy az összeütközésnél esett görög határőr holttestét bolgár területen találták meg, tehát a görögök provokálták a bolgár fegyverek beavatkozását. Ezzel szemben a görög részről érkezett jelentések szerint egy egész bolgár zászlóalj támadta meg a görög határőrséget, egy emberüket agyonlőtték, sőt a határőrpáncsnokot is, aki fehér zászlóval közeledett a bolgár csapat felé, agyonlőtték. A bolgár kormány azonnal felajánlotta a görögöknek, hogy semleges bizottság döntse el a határc incidens okát, majd amikor a görög kormány ehhez nem járult hozzá, az ügyet áttette a Nemzetek Szövetségéhez. A Népszövetség tanácsát *Briand* jelenlegi elnök hívta össze. Addig is arra intette az egymással szemben álló feleket, hogy az ellenségeskedést szüntessék be. Görögország a felszólításnak nem tett eleget, hanem csapatokat küldött Bulgária ellen, amelyek fosztogatva, rabolva nyomulnak előre s egy bolgár városnak, *Petricnek* bombázása alkalmával számos embert megöltek. A bolgár lakosság fejvesztetten menekül a határvidék felől Szófia felé. A Népszövetség, úgy látszik, sikerrel fogja elhárítani a háborús veszedelmet. Utasított adott mindkét félnek, hogy az ellenségeskedést huszonegy óra alatt szüntessék be és csapataikat vonják vissza határjaikra.

Téli pihenő a marokkói harctéren. A marokkói harctéren úgy a francia-spanyol csapatok, mint a riff-kabilok beszüntették a háborúskodást, mert az időjárás lehetetlenné teszi a további hadműveleteket. A franciák és a spanyolok téli szállásaikra vonultak vissza s majd csak az esős időszak elmúltával foglalják el ismét a vonalat, amelyet eddigi harcaik folyamán elértek.

Német kormányválság a locarnói egyezmény miatt. Mint ismeretes, Locarnóban teljes megegyezés jött létre Németország és az antantállamok képviselői között. Luther Kancellár és Stresemann külügyminiszter Berlinbe visszatérve beszámoltak a locarnói eredményekről úgy Hindenburg elnöknek, mint az egész kormánynak. A kormányt támogató pártok tudomásul vették a locarnói megállapodásokat, három miniszter azonban, akik a szélsőséges nemzeti pártot képviselik a kormányban, bejelentette lemondását, mivel pártjuk a nemzet érdekei ellen valónak tartja azt a szerződést, amelyet Németország volt ellenségeivel kötött. Ha a kormány nem tudná megszerezni a parlamenti többséget a szerződés tárgyalásánál, akkor — a hírek szerint — házfelosztás történik és új választást rendelnek el.

MEZŐGAZDASÁG

A községi tejellenőrzésekről.

Irtó: Dubovszky Géza gazdasági felügyelő.

Állatállományunk minőségi feljavításának s ezzel kapcsolatosan az okserű takarmányozásának, valamint az állólendtartásának alapvető munkáját képezi a községi tehének tejellenőrzése, fejési próbája, amit a szarvasmarhatenyésztés fellendítésén és a régi rendes vérkeringés helyreállításán munkálkodó földművelésügyi kormány újra vezetni óhajt.

Az állam nem állíthat fel minden községben gazdasági iskolát, legfeljebb gazdasági kultúrát adhat kiküldött szervei útján. Ilyen kulturális és produktív munka, illetve irányítás a községi tejellenőrzés, amelynek összköltségét a földművelésügyi kormány viseli, munkálatait ő végezteti és csakis a havonta két ízben történő fejéseredmények bejegyzései háramlanak a tehéntartó gazdák közül választott fejbiztosokra, akikre — nagyobb megterhelhetőség elkerülése végett — csak 6—7 tehénnek ellenőrzését osztjuk ki s azt is úgy, hogy ezen tehének lakásukhoz közel eső istállóban legyenek elhelyezve.

Sajnos, kisgazdáink — kik nemrégén még sok zaklatáson és megtévesztésen mentek át — csak szórványosan jelentik teheneiket ellenőrzésre. Sokan vannak, akik most is bizalmatlanok, tartózkodók és azon megrögzött hiedelmekben élnek, hogy a próbafejésre bejelentett tehének adóztatásra vonatnak. Több helyen meg azt kívánják, hogy a földművelésügyi kormány elsősorban a községi tej jobb értékesítéséről és tejszövetkezetek létesítéséről gondoskodjon, csak azután térjen át a próbafejésre.

Vannak aztán oly község is, hol a gazdák feleslegesnek minősítik a tejellenőrzését, mert szerintük minden tehéntartó anélkül is tudja, mit ad a tehene. Ezen állítás részben fennállhat ugyan, de viszont az is igaz, hogy a kisgazda nem szeret kalkulálni. Eladja például fajtiszta, jó fejőtehénét vagy annak növendékét, mert azokért látszólag legtöbb pénzt kap, mint a megtartott rossz fajtabeliekért. Nem használja ki tehének termelőképességét és nem számol azzal, hogy jó tejtermelés dacára is ráfizethet egyik-másik tehénére, az egyforma takarmányozási rendszer mellett.

Főleg a magyar kisgazda hibája az, hogy egyrészt anyagi áldozatokat nem akar hozni a rendszeres tenyész-kiválasztás érdekében, másrészt el sem akarja hinni, hogy a bővebb tejelés elsősorban a finomabb szervezettel jár együtt, amit elősegít a jobb tartás, a gondos ápolás és a rendes bánásmód. A községi tejellenőrzésnek éppen az a célja, hogy a termelési adatoknak hiteles számokban való feltüntetésével felkeltse a nemes versenyt, a rendszeres tenyész-kiválasztás, az okserű takarmányozás és állólendtartás elérésére.

De nemcsak egyes gazdákra, hanem egész községekre is üdvös a tejellenőrzés, mert módot, alkalmat nyújt a törzkönyvelésre, kedvezményes abraktakarmány beszerzésére az állatok jobb értékesítésére, állatkiváltások rendezésére, állattenyésztési szövetkezetek, tejszövetkezetek alakítására, valamint a földművelésügyi kormánynak, a közeljövőben megjelenő ama rendeletnek hasznosítására, amely rendelet ki fogja mondani, hogy csakis törzkönyvezett apaállatok vásárolhatók köztenyésztésre.

Fejérmegyében a községi tejellenőrzés lavinászerűleg terjed, olyképen, hogy egy-egy község alakulógyűlésére a szomszéd községbeli tekintélyesebb gazdák is meghívatnak, akik aztán mint lelkes apostolok, községük részére is kéri a tejellenőrzés megalakítását, készséggel felajánlva szolgáltatukat úgy a szervezésnél, valamint a próbafejéseknél mint fejbiztosok.

A tejellenőrzés jó menetele, fennmaradása elsősorban önzetlen és megbízható fejbiztosoktól, továbbá azok vezetésére kijelölt ügybuzgó elnöktől függ. Ahol ily lelkes egyének vannak, ott a tehéntartó gazdák is megértik és belátják a tejellenőrzés előnyét és hasznát.

Szerencsére az eddig megalakult községi tejellenőrző egyesületek nagy részénél megvannak a haladásnak és boldogulásnak előfeltételei, sőt vannak már oly községek is, ahol a tejellenőrzéssel kapcsolatosan szelektálják, fajta, küllem és tejelőképesség szerint osztályozzák a teheneket s emellett a kézről való fedeztetésre, az okserű takarmányozásra, az állólendtartásra, a legelők feljavítására, megfelelő apaállatok beszerzésére, a jó fejős, fajtiszta tehének növényeinek felnevelésére is nagy gondot fordítanak.

A sertés tenyésztéséről és hizlalásáról.

Irtó: Fehér Zoltán.

II.

A malacokat 8—10 héti szoptassuk; fokozatosan, lassanként válasszuk el, mint a borjakat szokták. A süldőket tartuk jól egy éves korig, mikorra teljesen kifejlődnek. Ha kevés a mész talajunkban, meszezzük azt, de adjunk a növendékeknek is mésztartalmú takarmányt, hogy angol-körbe ne essenek. Jól tartott angol fajtá malac annyiszor 10 kilogramm súllyal bír, ahány hónapos; nyolchónapos korban ivarérett, míg a mangalica csak tizenkéthónapos korában, ekkor kell bebúgatni.

Szoktatni kell a fiatal kocát is az emlők érintéséhez, dörgöléséhez, húzásához, hogy malacait engedje szopni s ne fálja fel őket, ha megsértik csecsbimbóját. Ha tapasztaljuk, hogy véres lesz az emlő, meg kell vizsgálni a malacokat s eles fogaikat lecsipni, tompítani, leráspolitik, hogy ne okozzanak fájdalmat anyjuknak, az emsének.

Csak sok csecsbimbóval bíró kocákat tartunk meg tenyésztésre. Ha több malaca van az emsének, mint bimbója, akkor a számfellett mielőbb — amint élvezhető a húsa — (8—10 nap) pecsenyének le kell szűrni.

A már nem szopó malac vagy süldő élelmezésére a következő napi takarmányadag ajánlható 1000 kilogramm élő-súlyra (azaz annyi malacra, ahánynek súlya ezer kilogrammot tesz ki).

hónaposnak	szárazanyag	igazi fehérje	keményítő-érték
2—3	44 kg	62 kg	33'8 kg
3—5	36 "	42 "	27'3 "
5—6	32 "	30 "	23'2 "
6—8	28 "	23 "	20'2 "
9—12	25 "	17 "	15'8 "

Természetesen ha legelőre jár a sertés megfelelőleg kevesebb lesz a feletendő takarmány; a fő az, hogy jól fejlődjen, gyarapodjon az állat, kivált csontozata erősödjék, szilárduljon. Jó legelőn, hol nemcsak fű, de mész, kagylók, csigák, férgek, rovarok, gyökerek vagy tölgy- és csermakk is van, avagy egyéb különlegesség (pl. gomba), ott a már kifejlett sertést odahaza nem is kell etetni s legfeljebb konyhai moslékot adjunk neki gyomortölteléknek.

A legelőhöz nem szokott angol sertés az ólban való etetés iránt nagyobb igényeket támaszt ugyan, de azért nem valami költséges szükségleteinek kielégítése, ha a gazdaság és a ház körüli hulladékokat etetik fel vele elsősorban s csak azután adogolnak esetleg vett takarmányokat és abrak-féléket is.

A sertés mindentevő, megemészt mindenféle gyomot, gáznövényt, gyökeret, kivált a tarackot, acatot s a gyomlálás-kor a szántóföldről behozott mindenféle dudvát; az utak,

árokpartok, árkok, csatornák stb. nyese-szekor kivágott s talajalkatrészekkel kevert anyagból is kiválogatja a szervezetének megfelelő zöld esleget, sőt még az egyelesenél (szőlőlásnál) kitépelt répapalántákat, kukoricafattyakat s töveket és mindenféle kislejtett kerti növényt s egyebeket — így az asztag, boglya, rakvány készítésekor nyert sarabolást; házi szemetet, konyhahulladékok, a csontokat is — mindig először a sertések elé kell tenni s csak ha ezek mindent kiválogattak, akkor vigyük őket a komposzt (zagyvatrágya) telepre. Még a mész, szén, koks, hamusalak hulladékok, illetve törmelékeket is először turassuk keresztül-kasul a disznókkal, mert ezen portékákból is felemészti némi részt, csak azután használjuk fel eme anyagokat máshol.

Burgonyát, répapéléket, csicsókát, tököt szívesen eszi a sertés, de ezek keveset lendítenek táplálkozásán, mert nagyon vízenyősek (így a répapéj, levél és szélet is) s kevés értékes tápanyagot tartalmaznak és csak úgy hatnak jól, ha abrakkal hintetnek meg; például korpá, II. és III. osztályú gabona vagy bab-, bükköny-, borsó- stb. dara. Tejhulladékok, mint sovány lefőzött tej, iró, savó stb. is megfelel a sertésnek. Tök magjával együtt adagolva még abrak nélkül is megfelel a kifejlődött sertésnek. Minden állat ízékjét is, mielőtt alom vagy trágya lesz belőle, a sertések elé kell vetni. Húst, vért, béltartalmat stb., vágóhídi hulladékokat is értékesíti a sertés, sőt tudok esetet, hogy dögvőzön levő, lecsigázott begéket is sertésekkel etették fel s ezek feljavultak a döghúson.

Vemhes kocának adagoljunk árpát, korpát, zabot vagy más abrakot kukoricával keverten (lóbab, sójabab, vadgesztenye, kesertelenített csillagfürt stb.), amit szoptatás alatt sem szabad megvonni a kocától, ha legelőre jár is.

Schmidt tanár vizsgálatai a malacok táplálkozását illetőleg. Schmid, a göttingeni egyetem tanára, évekre terjedő vizsgálatai alapján a következő érdekes és megfontolandó eredményekhez jutott: Ha a vemhes kocát gyengén takarmányozzuk, gyengék lesznek születendő malacai. De helytelen volna az ellenkező végletbe csapni és a vemhes kocát hizlalva, nagyon is bőségesen etetni, mert sok koca így meghízik, de malacai igen kicsinyek, csenevésznek lesznek. A koca tejének zsírtartalma 8%, fehérjéjé pedig 7-5%. Ha tehát malacot tehéntejjel akarunk nevelni, a tehéntejet higitani nem szabad, mert hiszen a tehéntej eredeti minőségében is csak felannyi (3-5% zsír és 3-5% fehérje) tápértéket képvisel, mint a kocatej. A koca nyolc malac szoptatásakor átlag naponta 3-4 liter tejet választ el. A koca tejtermelése az ellés utáni 3-4-ik héten éri el tetőpontját, eddig fokozatosan nő a napi tejmennyiség, azután pedig fokozatosan csökken az elválasztásig. Ezért kell a szopós malacoknak a 3-4-ik héttől kezdve az anyatején kívül abrakot is adni, ha azt akarjuk, hogy fejlődésükben vissza ne maradjanak. Schmid szerint egy kocának a szoptatás ideje alatt legjobb malaconként 35-40 deka abrakot adni (azaz 6 drb malac szoptatásakor 2-4 kgr-ot), ezenkívül telen némi répát, nyáron zöldtakarmányt adni vagy legeltetni. Jónak találta a ruhsdorfi (német) sertéskisérleti telep által ajánlott malactakarmányt (10 kg zab, 10 kg árpadara, 3 kg szárított sörélesztő, 2 kg halliszt, 1/2 kg iszapolt kréta keveréke), melyet pépszerűen kell a malacok elé tenni napjában minél többször. Mérései szerint az átlagos fejlődésű malac a 4. héten ellési súlyának (kb. 1 kg) 4-5-szörösét éri el, a 8. héten 10-szeresét, a 10. héten 15-szörösét. Az átlagos napi súlygyarapodás az 1-4. héten kb. 130 gr, a 7. héten 250 gr, a 9-10. héten 350-400 gr.

Hernyőnygyűrűs gyümölcsfák.

Hernyőnygyűrűk. (Képpel.) A «Növényvédelem» című igen értékes újságban írja Kadocsa Gyula, hogy gyümölcsfáink lombjának, virágjának, termésének lerágásával a legnagyobb kárt a téli araszolók hernyói okozzák. Irtásuk aránylag egyszerű és olcsó. Az araszolópile nőtényei szárnyatlanok s így gyalogszerrel kénytelenek a fa törzsén felhúzódní, hogy petéiket a fa koronájára, a rügyek mellé letelják. Ha ilyenkor a fák derekára ragadós enyvvel bekent öveket szerelünk fel, a nőtényeket könnyen megfoghatjuk. Tekintettel arra, hogy a téli kis araszolópile rajzása hazánkban október hónap közepe felé kezdődik, majd egyre erősödve, tetőfokát november közepe felé éri el, hogy azután fokozatosan gyengülve december első felében teljesen befejeződjék, a nőtényipillék megfogása végett a gyümölcsfáinkat már október elején kell védelmi állapotba hoznunk s abban tartanunk december közepéig. A védelmi felszerelés igen egyszerű. A fatörzsre embermellmagasságban csomagolópapírosból egy 15-20 cm.-nyi széles övet kötünk. A papíros-öv két végét egymásba toljuk (ha kétrét összehajtvá használtuk), vagy szorosan egymásra fektetjük, azután felső és alsó szélén egy-egy kötessel a faderékhez erősítjük. E célra zsinéget vagy vékonyabb drótot használunk. A főkövetelmény az, hogy az öv szorosan simuljon a kéreghez és sehol rés ne legyen, amelyen át a nőtényipille utat találhatna fölfelé. Mikor összes fáinkat már elláttuk a papíros-övekkel, ezekre falapátkával ragadós anyagot, úgynevezett «hernyőnyvet» kenünk. Ez a hernyőnyv olyan, mint amilyen a légyfogó-papírosra van kenve. Az enyves-öv szélessége 9-12 cm között váltakozhatik. A vastagsága 3-4 mm-nél kisebb ne legyen.

Lóhere és lucerna gyökérvész. Júniusban vagy júliusban a here- és lucernaföldeken igen gyakran kerek foltokat találunk, melyeken a növények el vannak sárgulva és fonnadtak. Ha ezeket a beteg növényeket kihúzzuk a földből, a gyökereken sűrű, szürkibarna vagy ibolyavörös penészszövedéket látunk, melynek finom szálai között apró sötét-barna testecskék észlelhetők. A betegség által előidézt kár elkerülése érdekében fontosak a következők: 1. Talajvízes helyre ne vessünk herét vagy lucernát, az a nedvességet minden talajlakó gomba szereti. 2. Olyan vetőmagot válasszunk, mely e betegségre kevésbé hajlamos. 3. Ha az első évi kaszáláskor már jelentkezik a betegség, assuk föl a beteg foltok talaját, sulykoljuk le és szénkegézük meg.

FORDSON TRACTOR

raktárról
azonnal
szállítható

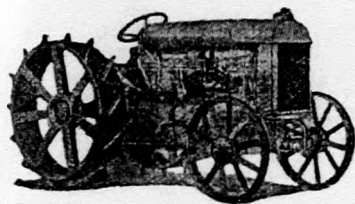
Telefon:
66-15.

HALTENBERGER VILMOS

a Ford gyárak autorizált képviselője
Budapest, VI., Nagymező-utca 19. szám.

Sürgőny cím:
Wilford Budapest.

Speciális amerikai gazdasági gépek: Oliver-ekék, tárcsásboronák, tárcsás szikekék, fűkaszálo, burgonya kiséző, körfűrészes berendezés.

MIT AKAR A FALUSZÖVETSÉG?

Azt akarja, hogy minden egyes falu népe fogjon össze s a Faluszövetség táborában legyen, ahol minden szív csak azért dobog, minden izom azért feszül, hogy boldog legyen ismét a magyar.

Azt akarja, hogy ne bolyongjon a falu népe céltalanul, gazdátlanul, észrevétlenül, egymás támogatása nélkül mint eddig, hanem tömörüljön egy politikamentes gazdasági szövetségbe, ahol megalkuvást nem ismerő munka folyik mindazért, amit elvesztettünk.

Azt akarja, hogy a falu ügyeit, kérdéseit ne a falu társadalmának a megkérdése nélkül oldják meg, hanem annak meghallgatásával.

Azt akarja, hogy a falu népe lakosságának egy hatalmas szószólója legyen, amely felhívja az ország figyelmét a sérelmekre, panaszokra s intézi a hozzáfordulók ügyes-bajos dolgait.

Azt akarja, hogy egy hatalmas lap álljon rendelkezésre: a **Vasárnap** és egy erős szövetség: a **Faluszövetség**.

Azt akarja, hogy a földbirtokreform-törvény keresztülvitelével kapcsolatol jogvédelem és képviselői rendszeresítve legyen. Olyan gazdasági szövetzeti rendszert akar kiépíteni,

amely megvédi a kiscgazdát a kizsákmányolás ellen és gazdasági boldogulásához vezet. Hogy a gazdasági és szellemi oktatás kifejeztése, továbbá az egyes községek közötti kapcsolat megteremtessék.

Ezek azok a tényezők, amelyek összessége adja a falvak fejlődésének, haladásának, jólétének alapkövét, amelyen bátran fel is tudjuk építeni a gazdaságilag erős nagy Magyarországot. Ezzel szemben kérjük, hogy a falu népe *lelkessedéssel* fogja fel saját ügyét, mert hiszen csak így tudunk boldogulni. Megértéssel viseltessen egymás iránt, mert a széthúzás minden rossz szülőanyja, amint a szomorú mult is igazolta. Vesse le eddigi *bizalmatlanságát*, amely miatt még a legjobb, legokosabb dolgok is meg szoktak bukni.

De legyen *áldozatkész* a tagdíjak befizetésében is, mert hisz enélkül szövetséget, egyesületet fenntartani nem lehet. Eddig is az volt a legnagyobb baj, hogy sajnálták azt a pár koronányi tagdíjat befizetni és így a helyi szövetségek anyagi eszközök hiányában feloszlottak. E pontnál különösen hangsúlyozzuk azt, hogy nem az ablakon kidobott pénz a befizetett tag- és előfizetési díj, hanem egy téglája annak az épületnek, amelynek a falu gazdasági boldogulása a neve.

Mindenki, aki a Faluszövetség tagjainak sorába lép és megfizeti a hatvan ezer korona évi tagsági díjat, nemcsak a szövetség hathatós támogatásában és védelmében részesül, s élvezi a szövetség áldásos tevékenységének gyümölcseit, hanem ezenfelül ingyen megkapja a „Vasárnap“-ot, a magyar gazdatársadalom érdekeinek harcos lapját, a falvak hűséges barátját, önzetlen tanácsadóját és nemes szórakoztatóját.

Falu Népe! Ébredj tehát öntudatra, egyesítsd a benned rejlő erőket és akkor hatalmas is leszel, mert ha minden gazda a Faluszövetség tagja lesz és minden faluban megalakul fiókszövetségünk és minden gazda asztalán csak a mi ujságunk lesz, akkor erősek leszünk,

mint a tengerben álló szikla, mely dacosan ellenáll minden ostromnak és amelyen megtörik a hazafiatlan, vallástalan áramlatok hullámai. Ha egységes lesz a magyar falu népe cselekvésében, akkor erős is lesz, mert csak az egyesülésben rejlik az erő!

A szövetség Népjóléti Társulata.

A Faluszövetség őszi munkaprogramjába egy új *szociális tevékenység kapcsolódik* be, melynek jótékony kihatásai a magyar falvak szociális életében előreláthatóan rövid időn belül jelentkezni fognak. Ismeretes a multból a magyar népnek a a jóléki szokása, hogy elhunyt felebarátainak hozzátartozóit önkéntes adakozás útján segíyezni tartotta kötelességének. Csaknem minden községben voltak a multban is úgynevezett temetési segélyegyletek. Ha ezután ezen egyesületek tagjai közül valaki elhalálozott, a többi tagok összeadtak bizonyos összeget, melyet azután az elhunyt hozzátartozóinak juttattak a temetési költségek fedezésére. Viszont alakultak az egyes községekben oly egyesületek is, melyekben a tagok a férjhez menő leánygyermek részére adtak össze esküvői meglepetés gyanánt, kisebb-nagyobb összegű hozományt. Ezek voltak az úgynevezett leány-kiházásító egyesületek. Ismeretes az a körülmény, hogy az ilyen mű intézmények magukra hagyottan nem voltak képesek legtöbb helyen betölteni a maguk elé tűzött célokat, a pénz elértéktelenedése következtében sok ilyen mű intézmény el is pusztult. A minden oldalról megnyilvánuló óhajnak tett tehát a Faluszövetség eleget akkor, amidőn megalapította a fenti célokat szolgáló hivatott szervezetét: a *«Falú Szövetség Népjóléti Társulata»* címén. Ezen új társulat október hó elsején meg is kezdte működését. A Társulat vezetőségében helyet foglalnak a magyar faluért mindenkor híven küzdő harcosok. Elnöke: *Meskó Pál* m. kir. gazdasági főtanácsos, a Hangya igazgatója; alelnökei: *Steinecker Ferenc* dr. egyetemi tanár és *Láng József* m. kir. gazdasági főtanácsos. A társulat részére a tagok felvétele már megkezdődött; mindenki tehát, aki a Társulat tagjai közé belépni óhajt, jól teszi, ha idejében közli ezirányú szándékát a Faluszövetség helyi szervezetének vezetőivel, akiknek részére a Társulat igazgatósága azonnal rendelkezésükre bocsátja a szükséges nyomtatványokat, belépési nyilatkozatokat. Mindazok tehát, akik a Társulat működése,

különösen pedig a fizetendő tagdíj és feltételek iránt érdeklődnek, forduljanak közvetlenül a Faluszövetség Népjóléti Társulatának igazgatóságához. Címe és székhelye egyelőre Budapesten, IX., Üllői-út 1. sz. alatt van.

A szövetség szerepe a földreformban.

A nagyméltóságú magyar királyi földművelésügyi minisztérium a Faluszövetséget rendeletileg felhatalmazta arra, hogy a földigénylők érdekeinek védelmére a földbirtokrendezési tárgyalások során közérdekből közreműködhessek. A földigénylők *négyszáznolcvanhét* esetben fordultak a Faluszövetséghez tanácsért írásban, személyesen pedig küldöttségeik révén további kétszázhetvenhat esetben. Bár kétségtelen, hogy a Faluszövetséghez rendszerint csak azok az ügyek kerültek, ahol igénybe vehető birtok hiányában, vagy pedig a meglévő birtokok megtámadhatatlansága következtében az igénylők teljes mértékben kielégíthetők nem voltak, a Faluszövetség mindazonáltal a földbirtokrendezés békés megoldása érdekében minden lehető elkövetett és indokolt esetekben az újrafelvétel elrendelését kérelmezte. Ezenkívül a Faluszövetség tevékenysége főként a földreformtörvény és novellájának *tárgyalagos ismertetésé* szorított. Ismeretterjesztő előadásai során nyolcvanhét esetben foglalkozott a földbirtokrendezés kérdéseivel.

A Faluszövetség mindig ébren őrködött afelett, hogy a törvény célkitűzései a lehetőség határain belül teljes mértékben megvalósuljanak. Helyszíni tárgyalásokon gazdasági szakértői harmincny esetben vettek részt s a Faluszövetség még elmérgesedett esetekben is mindenkor biztosítani tudta a tárgyalások igazalom nélküli, nyugodt menetét s az ellentétes érdekek békés kiegyenlítését mozdította elő. A Faluszövetség közreműködése mellett *négyszáz házhely és tizenkilencezer katasztrális hold került a földigénylők kezére.*

TANÁCSADÓ

Kérdés. A tűzbiztosító társaság csöbbe ment, köteles vagyok-e a biztosítást fenntartani és a díjat fizetni? (1020 számú előfizető) — **Felelet.** Az első évi díj kifizetése után bármikor megszüntetheti a szerződést. Díjat tehát nem köteles fizetni.

Kérdés. Hogyan kell rozsozt csirázni? (Sz. Géza Pittsburgh, Amerika.) — **Felelet.** Itatóspapírt langyos vízzel átítatunk, erre egymásmellé — és nem egymásra — egy bizonyos számú magot helyezünk. A papírlapot azután levél módjára négyrészt összehajtjuk és tányérkára tesszük. A tányérkába csupán annyi langyos vizet töltünk, hogy az itatóspapír ne száradjon ki. A hőmérséklet a szobában 18—20° C legyen. A nedvességet mindaddig fenntartjuk, amíg a magvak csirázni kezdenek. Más módszereket olvashat Lázár: A jó mag és helyes magvetés című könyvecskében, amely kiadóhivatalunkban szóló postadíjjal együtt megrendelhető 65.000 K-ért.

Kérdés. Miért nem nyertem jutalomkönyvet? (Ifjú K. Ferenc.) — **Felelet.** Panasza nem jogos, mert a szerencsétől függ, hogy melyik rejtvényfejtő kapja a jutalomkönyvet. Így bizony megeshet, hogy valaki többször egymásután részesül jutalomban, míg más kimarad a nyertesek sorából. Majd önre is fog rámosolyogni a szerencs — csak kintartás!

Kérdés. Az apa 32.000 aranykoronára becsülte vagyonát és ennek fele részét gyermekei között megosztotta, a másik fele részét pedig megtartotta magának azzal, hogy arra fogja hagyni, aki őt ertartja. Másfél évvel később az egyik gyermekkel megállapodott, hogy 6200 aranykoronát kap összes apai és anyai ingó és ingatlan örökségi illetményei fejében. Ezt a fiú el is fogadta és minden fenntartás nélkül az összeget át is vette. Az apa és anya elhalálása után van-e még neki joga követelni az őt megillető törvény szerinti örökségi illetményt? (Faluszövetségi rendes tag.) — **Felelet.** Minthogy a kérdéses okirat teljesen tiszta és világos, a kielégített és örökségi igényéről lemondott örökös az öröklés sorrendjéből kiesik és az öröktagyó megmaradt vagyonából többé nem részesedhetik.

Kérdés. A földreform során természetbeli vagyonváltásból 126 holdat kaptak az igényjogosultak. Ezen a területen kit illet a vadászati jog? (Ó. S., Mogyoród.) — **Felelet.** A vadászati jog ez esetben a községre száll át. A 200 holdat meghaladó területen önálló vadászársaság alakítandó.

Üzenet a sorsjegyekről érdeklődőknek. N. István. II.—25.792 számú Jókai sorsjegye nem nyert. — M. János. 34.116 számú Jókai sorsjegye nem nyert. — R. F. 98.961. számú Jókai sorsjegye nem nyert.

Deák Ferenc új szobra Miskolcon.

Királyok, ha vadásznak.

Képünk Krisztián dán királyt (1) és Gusztáv svéd királyt (2) mutatja be vadászruhában.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

A Nemzeti Bank leszállította a kamallábat.

A Magyar Nemzeti Bank legutóbbi főtanácsi ülésén Schöber Béla dr. vezérigazgató a bank üzletvezetőségének a bankkamatláb leszállítására vonatkozó javaslatát terjesztette elő. A javaslat értelmében a váltóleszámitolási kamatlábat október 22-től kezdődőleg 9 százalékról két százalékkal 7 százalékra, a kézizálogkölesönüzletben alkalmazott kamatlábat pedig 10 százalékról 8 százalékra szállították le.

Harminkétezer magyar hold területen folyik a lövővárosban a mezőgazdálkodás.

A székesfőváros mezőgazdasági ügyosztályának jelentése szerint, a főváros lakossága közül körülbelül 12.000 ember foglalkozik östermeléssel, 32.000 magyar hold területen. Ebből a területből 16.688 magyar hold szántóföld, 4600 magyar hold kert, 3622 magyar hold rét, 2280 magyar hold legelő, 528 magyar hold szőlő, 4151 magyar hold erdő és 87 magyar hold nádas. A bizottság igen erőteljes munkát fejt ki a mezőgazdálkodás tökéletesítésére. Így nemesített vetőmagvak, burgonya és gyümölcsfa szétosztásával igyekszik emelni a főváros területén levő mezőgazdálkodás színvonalát, kiváló szakemberek által pedig elméleti és gyakorlati előadások keretében gyarapítja a szakismereteket.

A baromfi kiállítás előkészületei.

A nemzetközi baromfi-, galamb- és házinyúlkiállítás fővédnökségét, amelyet a Baromfitenyésztők Országos Egyesülete rendez november hó 20—23-án a városligeti Iparcsarnokban, Horthy Miklósné, a kormányzó neje, Augustia és Anna királyi herceggasszonyok vállalták el. A vidékiek a kiállítást ötven százalékos menetdíjkezdéssel látogathatják meg és az ehhez szükséges igazolványokat 10.000 korona beküldése ellenében a kiállítást rendező bizottságnál (Budapest, IX., Üllői-út 25., I. em. 10.) lehet megrendelni.

Állatkiállítás volt Kalocsán.

Kalocsán állatkiállítást és lóversenyt rendeztek Zichy Gyula gróf kalocsai érsek és Vass József dr. népjóléti miniszter védnöksége alatt. A kiállításon mintegy kétszáz állat került díjazásra s a zsűri elnöke, Teleki Sándor gróf megállapította, hogy úgy Kalocsán, mint a járásban a mezőgazdasági bizottság jótékony működésének hatása máris mutatkozik. A beszerzett apaállatok folytán az új ivadékok, különösen a tarka és magyar üszök és fiatal bikák már teljes mértékben elérték a békebeli szintet.

Galambkiállítás Budapesten.

Az elmúlt hét szombatján Budapesten, a Mezőgazdasági Múzeumban nemzetközi galambkiállítás nyílt meg. A kiállítás kitűnően sikerült, főleg a magyar tenyésztők legszebb példányait küldötték be. 820 kiállított galamb és 450 eladásra küldött galamb szorongott kedves kis ketrecekben, tehát összesen 1270 galambot állítottak ki. Rendkívül változatos és érdekes fajták: óriás magyar begyes, angol golyvás, óriási magyar házi, török, lengyel hiúz, brünni golyvás, máltai parókás, pávás, kínai sirályka, bécsi rövidcsőrű, budapesti díszgolyvás, alföldi keringő, komáromi bukó, egrí keringő, keleti pergő, postagalambok stb., a legérdekesebb változatban gyönyörködtek a néző szemét. Az első győzelmi díjat *Mészáros Mihály* nyerte el óriás magyar begyes galambjával.

A fővárosi bankok 5 $\frac{1}{2}$ —6 $\frac{3}{8}$ százalékos kamattal adnak a betétek után.

A betéti bankkارتell a napokban megalakult. A pénzintézeteket négy csoportba sorozták és külön állapították meg részükre a betéti kamatlábat. Az adható betéti kamat öt és fél-hat háromnyolcad százalékos között mozog. Az értekezleten elhatározták, hogy a kartell megállapításainak a betartását a legszigorúbb feltételekhez kötik. A megállapodásokat megszegő pénzintézetet választott bíróság elé állítják és más büntetésekkel is sújtják.

A lokaji szüreti munkabérek.

A szüreti munkabérek a *Hegyalján* a következők: a prés-házban reggel 7 órától este 8-ig dolgozó munkások napibére 40.000 korona, azontúl óránként 5000 korona. Puttonos munkabére 20.000 korona, szedőé 15.000 korona. Átalányban végzett munkák után kétszeri sajtóval hektoliterenként 15 ezer korona.

Orosházán, Kisújszállásán és Hajdunánáson téli gazdasági iskolát állítanak fel.

Téli gazdasági iskolák létesítését határozta el a *Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara*, amelyek a felnőtt gazdáknak és gazdák fiainak gyakorlati továbbképzését lesznek hivatva szolgálni. A Kamara kísérletképpen egyelőre három ilyen iskolát állít fel. Ezek november hóban nyílnak meg és tanfolyamuk március hóban zárul. Az iskolák székhelye *Orosháza, Kisújszállás* és *Hajdunánás* lesz.

Aki nem fél a leopárdtól.

Képünk egy berlini kereskedő feleségét ábrázolja, aki szelidített leopárral sétál az utcán.

Deák Ferenc szobra

Miskolcon. A múlt héten leplezték le Miskolcon Deák Ferenc szobrát. Az ünnepélyen megjelent *Mayer János* földmívelésügyi miniszter *Nagy Pál* gyalogsági tábornok, a honvédség főparancsnoka, *Sczitovszky Béla*, a nemzetgyűlés elnöke, *Soldos László* főispán, továbbá több megye és város kiküldöttje, *Berzeviczy Albert*, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, nagyhatalú beszédekben méltatta Deáknak, a haza bölcsének kimagasló érdemeit. A szoborra rövid beszédek kíséretében koszorút helyeztek a kormányzó nevében *Mayer János* miniszter, a koruány nevében *Soldos László* főispán, a nemzetgyűlés nevében *Sczitovszky Béla* házelnök, a Tudományos Akadémia nevében pedig *Berzeviczy Albert* elnök. Ezután az egyes társadalmi egyesületek és testületek kiküldöttjei koszorúzták meg a szobrot.

Eszküvő Lenk Adolfnak, a Nemzeti Bank igazgatójának családjában.

Képünk az ifjú párt ábrázolja: Lenk Ilt és férjét Magyar Elemért.

Leégett a szekszárdi katolikus templom tornya és teteje. A szekszárdi belvárosi római katolikus templom tornya a múlt hét végén *kigyulladt* s a heves szélben gyorsan elharapódzott tűz csakhamar a templom tetőzetére is átesapott. A kivonult tűzoltók azonban nem tudtak hozzáférni az égő tetőhöz, mert a *tolóletrák nem értek fel a templom tetejéig*. Növelte a veszedelmet, hogy a nagy szél szerzetést hordta a szikrákat s a tűzoltóknak nagy munkájukba került, míg a közeli házakat megmentették a tüztől. *A torony és a tető leégett.*

Jegyzők közgyűlése. A Községi és Körjegyzők Országos Központi Egyesülete a napokban tartotta meg rendes közgyűlését a régi országházban. A Csonkamagyarországon lévő 2200 jegyzőt 313 kiküldött képviselte. *Konez János dr.* elnök kifejtette, hogy a jegyzői karnak főleg három dologra kell törekednie: a községi gazdálkodás fejlesztésére, a közigazgatás és a nép egymáshoz való közelebbhozzátalára és a falu védelmére. Ezután a belügyminiszter képviselője, *Terstyánszky Kálmán* államtitkár emelkedett szólásra, aki többek között ezeket mondotta: A községi pénzkezelés és számviteli szabályzat előkészítés alatt áll és reméljük, hogy minél előbb megvalósulásra kerül. Ami a községi hitelnek a kérdését illeti, ennek is rövidesen eljön az ideje, amint lezárul a városok külföldi kölcsöne. Több felszólalás után *Lukács Ödön* miniszteri tanácsos, a pénzügyminiszter képviselője jelentette ki, hogy a csonka ország 4000 községe közül csak 468 község költségvetése vallott arra, hogy a pótdadó mellett nem tudja fenntartani egyensúlyát. A megoldásnak az a módja, hogy vagy emelik a községi pótdadót, vagy a vármegyei hozzájárulást kiemelik a községi pótdadóból.

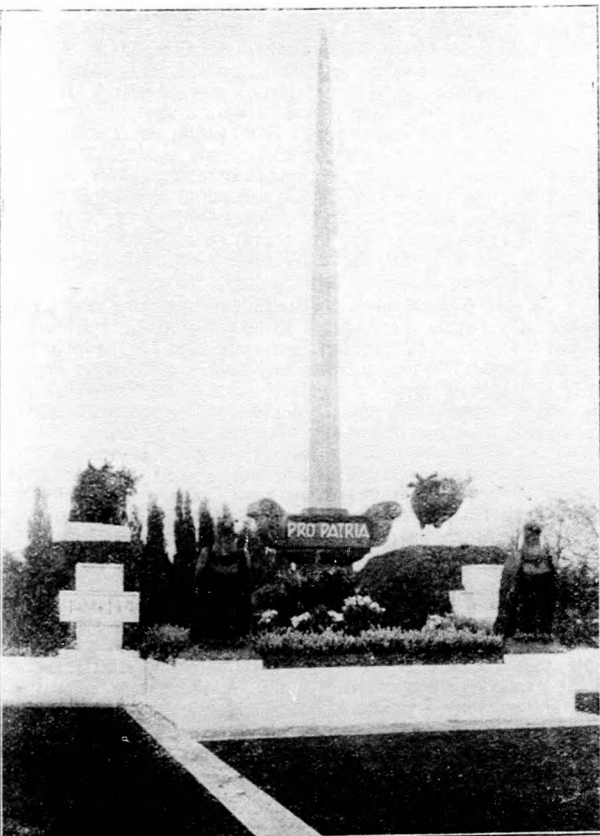
Megalakult a Testnevelési Főiskola. A magyar testnevelés ügyének hathatósabb fejlesztése érdekében a vallás- és közoktatásügyi miniszter *Magyar Királyi Testnevelési Főiskolát* létesített, melynek feladata: 1. Testnevelő tanárok képzése a középiskolák és más középfokú iskolák részére; 2. a testnevelés kérdéseire vonatkozó elméleti buvárkodás, 3. a kultuszminiszter rendelkezési szerint gondoskodás a működő testnevelő tanárok továbbképzéséről. A főiskola rendes hallgatói lehetnek azok, akik középiskolai érettségi vizsgálatot tettek, vagy elemi iskolai tanítói (tanítónői) oklevelet szereztek és harmincadik életévüket nem töltötték be. A főiskolai képzés időtartama három év. A hallgatókat felvételi vizsgálat alapján veszik fel, amelyet orvosi vizsgálat előz meg. A miniszter a főiskola igazgatói teendőinek ellátásával *Gyulay Ágost dr.* egyetemi magántanárt, a polgári iskolai tanárképző főiskola igazgatóját, a tanulmányi igazgató teendőinek ellátásával pedig *Szukovóthy Imre dr.-t*, a Magyar Vöröskereszt-Egyesület főgondnokát bízza meg.

Magyar sírok a messzi idegenben . . . A magyar katonák szicíliai síremlék-bizottsága (VIII., Üllői-út 14.) a belügy-miniszter engedélyével országos gyűjtőakciót indított a szicíliai Palermo közelében, Vittorio község temetőjében örök álomot alvó nyolcvan magyar katonai síremlékének felállítására s egy ugyanott építendő kápolna költségeinek előteremtésére.

MacDonald volt angol miniszterelnök látogatása Budapesten. Ramsay MacDonald volt angol miniszterelnök az angol munkárpárt vezére, az elmúlt héten Budapestre érkezett. Látogatása teljesen magánjellegű volt. A keleti pályaudvaron az angol követség tagjain kívül a magyarországi szociáldemokrata párt néhány képviselője is megjelent fogadtatásánál. MacDonald csupán néhány szót váltott a magyarországi szocialistákkal s kísérőjével, lord Arnold gyárossal s Hungária-szállóbeli lakására sietett. Este az angol követ rendezett MacDonald tiszteletére vacsorát, amelyen résztvettek a magyar kormány tagjai közül Bethlen István gróf, Rakovszky Iván és Walkó Lajos miniszterek is. MacDonald látogatását a szociáldemokrata párt úgy szerette volna feltüntetni, mintha ez az ő politikai törekvéseinek támogatására szolgálna. Ezzel szemben a valóság az, hogy az angol államférfi látogatása tisztán magánjellegű volt. Egyik budapesti nyilatkozata szerint *Angliában soha sem kerül uralomra a kommunizmus, sőt még olyan súlyba sem lesz, hogy az angol politika hagyományain rést üssön.* MacDonald aligha becsüli sokra azokat a szocialistákat, akik Moszkvával vannak összekötetésben. Az angol munkárpárti vezér itt időzése alatt néhány közintézményünket tekintette meg s másnap már el is hagyta a magyar fővárost.

Magyar követséget állítanak fel Athénban. A kormányzó megengedte, hogy Athénban magyar királyi követség állítsák fel és e követség állandó vezetésével Procopius Béla dr. I. osztályú követségi tanácsosnak ügyvivői minőségben leendő megbízatását jóváhagyóan tudomásul vette.

A lovak hazavitték az agyonvert gazda holttestét. Bukarest közelében négy álarcos bandita megtámadott egy dúsgazdag gazdálkodót, aki szekéren igyekezett haza. A gazdát puskatusai agyonverték, teljesen kifosztották, majd holttestét felrakták a szekerre s a lovak közé csaptak, amelyek azután hazavitték a holttestet.

Hősök emlékoszlója a budapesti, rákoskeresztúri temetőben.

A világ legjobb

**Harmonikái, Hegedűi, Citerái,
Beszélőgépei, Cimbalomjai,
továbbá az összes Hangszerek itt a
gyárban kaphatók**

Romlott hangszereket művésziesen javít.

Legjobb Húrok!

Árjegyzéket ingyen küld

Mogyoróssy Gyula

m. kir. szabadalmazott hangszergyára,

BUDAPEST,

VIII., Rákóczi-út 71.

Telefon: József 16-81.

Szabadágon a népszövetségi főbiztos. Smith Jeremiás, a Nemzetek Szövetségének magyarországi főbiztosa, a múlt héten kezdte meg a Népszövetség által legutóbb engedélyezett szabadságát. A főbiztos az Orient expresszvonattal indult el Budapestről. Október 31-én hajóra szállt és Amerikába indul, ahonnan január első napjaiban tér vissza. Smith főbiztos amerikai tartózkodásának célja kizárólag pihenés és magánügyeinek elintézése.

Halálos ítélet után felmentettek egy gazdát. Ez év májusában Biharnagybajomban halva találták ágyában ifjabb Szani József jómódú gazdálkodó fiatal feleségét, Sárkány Ágneset, akinek fején lött seb volt. Az ágy előtt a földön feküdt Szani József revolvere. A nyomozást megindították annak megállapítására, hogy Sárkány Ágnes öngyilkos lett, vagy pedig meggyilkolták-e. Az a hír terjedt el, hogy a gyilkosságot férje követte el, akivel állítólag rossz házastársi életet élt. A nyomozás során éppen annyi adat merült fel ártatlansága, mint bűnössége mellett. A debreceni királyi törvényszék hitvesgyilkosság miatt kötéltálati halálra ítélte Szanit. A tábla azonban Szani Józsefet a *gyilkosság vádjától felmentette* azzal az indokolással, hogy nem talált megnyugtató alapot a halálos ítélet kimondására. Az ügyész fellebbezett az ítélet ellen, a végső szót tehát a Kuria fogja kimondani.

Tízónapi fogházbüntetésre ítélték a miniszterelnök rágalmozóját. Strém László, a Népszava munkatársa, akit Bethlen István gróf miniszterelnök megrágalmazásáért nemrég ítélték el, a napokban ismét vádlottként állott a bíróság előtt. Strém ugyanis azt írta, hogy a miniszterelnök a fia érdekében a rendőrségre ment alkudozni *Esküdt* Lajossal. A kihallgatott tanuk egybehangozóan igazolták, hogy a miniszterelnök egyáltalán nem alkudozott *Esküdt*tel és semmilyen irányban nem igyekezett rá hatást gyakorolni. A bíróság Strém Lászlót bűnösnek mondta ki rágalmozás vétségében és ezért tízónapi fogházra és 30 millió korona büntetésre ítélte.

Elbocsátott cselédek bosszúja. Waldmann Gusztáv, az abonyi ezerholdas Kékesi-birtok bérlője, a napokban hat gazdasági cselédnek felmondott. Erre a cselédek ásóval és kapával felfegyverkezve, bosszúból megrohanták a gazdasági épületeket, a tetőzetet lebontották, a bútorokat összetörték és az állatokat agyonverték. Waldmann lóháton menekült a helyszínéről. A kár meghaladja a másfélmilliárd koronát. A csendőrség letartóztatta a romboló cselédeket.

Felesége előtt a Dunába ölte magát. Horváth György nyolcvankilencéves kosárfőnök feleségével együtt sétálni ment, majd hirtelen a Dunába ugrott. Tettében az asszony nem tudta megakadályozni. Horváth György holttestét a vízbeurástól nem mészre fogták ki.

Egy német artista mutatványa.

Nyelvét leszegezi egy deszkához, anélkül hogy fájdalmat érezne.

Máglyán égette el magát egy fiatalasszony. Borzalmas módon vált meg életétől *Maklár* községben *Apostol Bertalanné*. A huszonhároméves asszony évek óta gyógyíthatatlan betegségben szenvedett. Ez annyira elkésérítette, hogy tegnapelőtt, amikor férje nem volt odahaza, *Apostol Bertalanné* a kert egyik elrejtett zugában rózsából, szalmából, forgácsból máglyát rakott, leöntötte petroliummal, meggyújtotta a máglyát és a rőzse lángjai, beleugrott a lángokba. Mire a szomszédok észrevették a kertben égő tüzet, már késő volt, a fiatalasszonyt szénné égve találták a máglya hamujában.

Öngyilkos bankigazgató. A Magyar-Német Bank helyettes vezérigazgatója, *Pazár Andor* a bank Berlini-téri épületében öngyilkossági szándékából szívenlőtte magát és meghalt. *Pazár Andor*, a negyvenhároméves vezérigazgató bankjának összeomlása kergette a halálba. *Pazár* hihetetlen erőfeszítéssel igyekezett megmenteni a bankot, fáradozása azonban hiábavalónak bizonyult. Az összeomlás fenyegető közelsége rendkívül elkésérítette a végtelenségig becsületet, érzékeny szívű *Pazár Andort*, aki egyre gyakrabban panaszkodott, hogy nem bírja sokáig ezt a rettentő küzdelmet. A bankot tulajdonképpen *Szász Dezső* vezérigazgató juttatta a romlás szélére. *Szász Dezső* a bukás elől külföldre szökött. A bank család, sikkasztás és hűtlen kezelés miatt feljelentést is adott be ellene. Az öngyilkos vezérigazgató felesége és hétéves árva maradt fiaeskája gyászolja.

Elítélték — mert megmentette egy vonat közönségét. Egy lichtenauai cipézmester a tilalom ellenére a vasúti töltésen gyalogolt. Útközben nem messze Lichtenautól észrevette, hogy egy helyen a sineket fölszedték. A pályatesten berohant Lichtenaubába, ahonnan azonnal kiszálltak a helyszínre és mire a prágai vonat odaért, a sineket kijavíthatták. A derék suszter így a vonat egész közönségét megmentette, mert a vonatot a magas töltésről biztosan lefordult volna, ha a sineket ki nem javítják. A dolog vége mégis az lett, hogy a susztert, akit egy váltóról ismerőse följelentett, hűz korona pénzbírságra ítélték azért, mert a tilalom ellenére a vágányokon haladt. Ugy látszik, Németországban még mindig a paragrafus a legfőbb dolog a világon!

A Schlick-Nicholson gép-, vagon- és hajógyár r.-t. igazgató-sága f. é. november hó 3-ára egybehívott rendkívüli közgyűlésének javaslatot tesz a vállalattal eddig is szoros üzleti együttműködésben dolgozó Magyar motor- és gépgyár r.-t.-gal beolvadásra útján való fuzióra. Ezen tranzakció céljából alaptöket emel és az újonnan kibocsátott összes részvényeket 1 : 3 arányban a motor-részvények becserélésére fordítja. Azonos tárgysorozattal tartja ugyanezen a napon a Magyar motor- és gépgyár r.-t. is rendez közgyűlést. Ezt az üzemenkoncentrációt a gazdátársadalom bizonyára a legnagyobb érdeklődéssel kíséri, mert két olyan jó hírnevű és gazdák előtt ismert gyárról van szó, melyeknek mezőgazdasági gyártmányai elsősorban és az országban igen keresettek. Mindkét gyár a multban néha áldozatok árán is azon volt, hogy a mezőgazdasági többtermelés érdekében minél tökéletesebb és jobb gépeket gyártson, amit fokozottabb mértékben tehet meg a jövőben. Az üzemenkoncentráció lehetővé teszi, hogy úgy a nagy, mint a kis mezőgazdasági gépeket kisebb költséggel állítsák elő és a legmodernebb követelményeket is kielégítse. Tudomásunk szerint a Schlick-gyár a közeljövőben az eddigi tökéletes gyártmányokon kívül nagyobb mennyiségben fogja a nagy munkateljesítményű Mayer-tractort előállítani, amely méltán számíthat a gazdáközönség érdeklődésére.

Ötéves hadkötelezettség Oroszországban. Az egyik orosz lap jelentése szerint az általános védkötelezettség 1925 október 25-én életbelép. A szovjetkötársaság valamennyi 19—40 éves polgára a szovjethaderegen teljesítendő öt évi szolgálati időt köteles kitölteni. A rendes csapatoknál a szolgálati idő 2—4 évig tart. A további öt esztendő alatt kéthónapi tartalékos szolgálati idő van megállapítva.

Mi és a Bánat.

Farkasréti temetőnek van egy síppedt sríja, esőmosott fejjárára ennyi van felírva :

Itt nyugszik egy fáradt asszony, megölte a Bánat, gyilkosát örökül hagyta szegény, beteg, álmodozó, szomorú fiának ...

Ha egy esű napon meghalok s letessenek a sírba, dísztelen, sütt fejjárára ennyi legyen írva :

Itt nyugszik egy fáradt fiú, megölte a Bánat, gyilkosát nagyon szerettem s örök társul a sírba is levitte magának ...

Aradi-Szabó István.

Akik öt napig nem aludtak. A chicagói egyetem hat diákja önként ajánlott, hogy kísérletezéseket végezhesse nek velük az álmatlanság természetéről és az azzal járó lelki jelenségekről. A diákok 115 órát töltöttek ébren, öt éjszakájukat áldozták fel, hogy a tudomány haladását szolgálják. A hosszú kísérlet folyamán sok orvos forgolódt a hősies lelkű diákok körül s állandóan ébren tartotta őket. Közben tudósok vizsgálták az egyetemi hallgatók szellemi képességeit az álmatlan napok alatt. Megmérték hőmérsékletüket, megszámlálták érverésüket s meghatározták a legkülönbözőbb élettani tevékenységeik változását. A harmadik napon már jelentkezett a szellemi kimerültség : a hallgatók néhány szónál többet nem tudtak olvashatóan leírni, színerzéküket pedig elvesztették. A legkisebb izommunkára is képtelenek voltak, emlékeztük alig működött. A diákok hőslélekű önfeláldozása rengeteg érdekes megfigyeléssel és megállapítással gazdagította a tudományt.

Aki igazán a vért áldozta fel másokért. Az angol hivatalos lap egyik legutóbbi számában közölte azoknak névsorát, akiket a királyi kegy a brit birodalom érdemrendjével tüntetett ki. A hosszú listában olvasható volt B. W. Tibble egyszerű nyomdász neve is, aki most egyszerre Anglia legnépszerűbb polgára lett. A kitüntetés közlésével egyidejűleg nyilvánosságra került ugyanis, hogy ez a szerény munkás már negyvenéves angol pintet adott kifogástalan vérből beteg embertársai megmentésére. Ily módon Tibble saját vérének átömlesztésével öt év alatt 44 betegten segített. Az is kitudódott, hogy Tibble nagylelkűen a londoni kórháznak adományozta minden esetben azt az öt guineát (öt font és öt shilling), amennyit az elfogadott tarifa szerint egy pint (57 centiliter) vértért fizetnek. A London Hospital azzal fejlezte ki halálját, hogy Tibblet örökös tanácsosává választotta.

Az amerikai vadonban nevelte föl egy elmebeteg anyja a gyermekét. Egy borzas, vad, ijesztő tekintetű óriás fiút vittek be a minap a vancouveri (Amerika) javítóintézetbe. A fiú több, mint hat láb magas, 200 fontnál jóval súlyosabb s a vadonban élt elmebeteg édesanyjával együtt. Az emberi haladás eredményeiről ez a fiú eddig semmit sem sejtett. Megrettent a vonattól, amikor a hatóságok emberek az állomásra vezették s négykézláb szállt föl az egyik koscba. Amikor a fiúra ráakadtak, hosszú szoknyát viselt, amelyet vörös sásból készült öv szorított át. Fején hatalmas szalmakalap éktelenkedett. Az anyja és a fiú hallani sem akart arról, hogy elhagyják viskójukat és a vadont. De később nagynehezen engedtek a rendőrök unszolásának. Az anyát elmebetegintézetben helyezték el, míg a fiút ideiglenesen javítóintézetben tartják.

Egy fiatal leány kétszer halt meg. Sok babonás mendemondára adott alkalmat Nagyszőlőson egy 17 éves leánynak, *Páva* Mária-nak csodálatos esete. A fiatal leány még a mult hónap végén meghalt, vagy legalább is azt hitték, hogy meghalt, mert szívverése elállt s teste megmerevedett és kihűlt. A „holttestet” felravatolozták, ám egyszerre a gyászoló közönség rémületére a halottnak hitt leány felnyitotta szemét és felült a ravatalon. A leány még három hétig élt ezután. Most aztán másodsor is meghalt, de már örökre.

Szerencsétlenség szántás közben. Orosháza mellett egy tanyán borzalmas szerencsétlenség történt. *Boros* András gazdálkodó tizenhétéves fia és húszéves leánya négy lóval szántottak. A lovak hirtelen megvadultak és a fiatal leány az ekevas elé került. Olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy életbenmaradásához nincs remény.

Poloskairtó, mint «főherceg». Egyik zalai község tekintélyes gazdjához nemrégén kopott külsejű úr állított be és nagy titkolódások közepette kijelentette, hogy ő Rudolf Károly Adolf főherceg, néhai Rudolf trónörökös természetes fia. Elmondta még, hogy bujdosik és a gazda vendégszeretétét kérte. Az állítólagos főherceget ellátták minden jóval és amikor már hetekig élt vidám és gondtalan életet, édesanyját is meghívta. A bujdosó érdekes történetekkel szórakoztatta a vendéglátó családot és arra célozott, hogy ha megváltozik a világ sora, belőle bizony még király is lehet. A nagy titok persze csakhamar szájról-szájra járt és akkor lett csak igazán nagy a meglepetés, amikor a csendőrök is érdeklődni kezdtek Rudolf trónörökös állítólagos fia iránt. Ekkor ugyanis kiderült, hogy a «főherceg» nem más, mint egy budapesti patkány- és poloskairtó. Sőt, Uram bocsá, nemsokára még azt is megtudták róla, hogy jogszerint előkelő nevéből is csak egyet használhat, az — Adolfot.

Halálrazúta magát és egészséges gyermeket szült. Prága elővárosában az egyik ház negyedik emeletéről Mrazek Mária szabónő a világitóudvarra vetette magát. Amint a köveztet zuhant, fiúgyermeknek adott életet. Az életunt nő koponyatörést szenvedett és egy óra múlva meghalt. A újszülött csecsemő azonban teljesen jól érzi magát a lelencházban.

A kegyetlen férj. A franciaországi *Pontoiseben* névtelen levélben följelentettek egy *Soler* nevű írót, akit azzal vádoltak meg, hogy feleségét erőszakos módon bezárva tartja kastélyában. A nyomozás kiderítette, hogy a névtelen levél írója igazat mondott. *Soler* feleségét a kastély egy kis szobájában tartotta becsukva, amelyből az asszonynak nem volt szabad kilépnie. *Soler* csak tojást és tejet adott táplálékkul feleségének és a szerencsétlen asszony csontvázszerűen lefogyott. Az asszonyt kórházba szállították, ahol elmondotta, hogy huszonöt éve él házasságot férjével, aki arra akarta kényszeríteni őt, hogy végrendeletet írjon alá, amelyben minden vagyonát férjére hagyja. A férj azzal védekezett, hogy felesége őrült, a vizsgálat azonban megállapította, hogy az asszony elméjének semmi baja. A kegyetlen férjet letartóztatták.

Ügyeljen bevásárlásainál

védjegyünkre!

Ami a valuták között
A svájci frank,
Az a kávék között
A valódi FRANCK.

D. 177 O. 25 I. — V. 2.

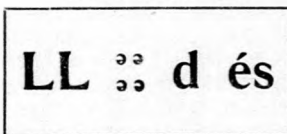
REJTVÉNYEK

1. Számrejtvény.

- 14, 3, 9, 13, 5. Vármegye.
4, 10, 22, 12, 24. Világtáj.
21, 9, 22, 7. Kovács szerszám.
16, 22, 10, 6. Férfinev.
11, 23, 2, 19. Emberi szerv.
24, 15, 13, 17. Arról mondják, aki rossz körülmények között él.
20, 4, 8. Magas hegyeken télen használják.
1. Római számjegy.
18. Betű az abc-ből.
1—24. Nemzetvédelmi szerv egy községben.

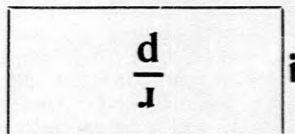
Beküldte: Gálic Gyula Csókakörül.

2. Betűrejtvény.

(Beküldte Bagoly Kálmán Kispetesdről.)

3. Betűrejtvény.

(Beküldte Braun Andor Kunágotáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 47-ik számunkban közöljük.

A 41-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:
1. Betűrejtvény: **Páratlan szerencse.**
2. Pótlórejtvény: **Rég veri már a magyart a teremtő.**
3. Számrejtvény: **A nemzeti hadsereggel áll vagy bukik Magyarország.**

Megfejtették: Fábán Etus, Hamza Rózsika, Jeney Sándor, Geröcs Pál, ifj. László Ferenc, Vörös Antal, Boros József, Kanalas Boldizsár, Boros Mihály János, Selmecci Kiss Péter, Eperjesi Károly József, Szentlászai József, ifj. Kálmán Ferenc, Kecskés Nagy István, Som József, Mihályi Miklós, Nemes Antony Pál, ifj. Bodnár János, Selymes Kálmár József.

Jutalomkönyvet nyertek: **Geröcs Pál (Jászberény), Vörös Tóni (Répcelak), Boros Mihály János (Magyaróvár), ifj. Kálmán Ferenc (Matty), ifj. Bodnár János (Szendrő).**

A 42-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

T RÉ F Á K

Első osztály.

A kis Móríckát nagyon elkényeztették a szülei, azt tett, amit akart. Mikor a hatodik életévét betöltötte, szülei földadták az iskolába. Ő ugyan erről hallani sem akart, de végre a mamájának sikerült rávenni, hogy elmenjen vele az iskolába. Amikor az iskola folyosóján voltak, egy kissé megnyugodott, mert a szeme megpihent egy táblán, amelyre ez volt írva: Első osztály. Ide vezette be a tanító úr. Mikor tanítás után hazament, az egész család kíváncsian kérdezősködött tőle:

— Hogy tetszett az iskola, Móricka?

— Nagy svindli ez az egész iskola! Kívül ki van írva, hogy első osztály, belül pedig csupa fapadok vannak!

(Beküldte Bene Lajos Mattyról.)

Gyerekesz.

A fiú lelkendezve szól az apjának, ki fát fűrészelt az udvaron:

— Édesapám, született egy gyerek!

— Jó van, no — szólt az apja.

Néhány perc múlva újra kijön a gyerek és torkaszakadtából kiabál:

— Édesapám, született még egy gyerek!

Erre már az apja is bemegy a házba, a fiú pedig ezt kérdi tőle:

— Melyiket hagyjuk meg?!

(Beküldte Hajgató Kálmán Kaposvárról.)

Most már bámulnak.

Az új földesúr négy szép új lovat vásárolt s kocsiba fogva, maga hajtott végig a falun, hogy hadd bámuljanak az emberek. Hajtásközben gyakran hátraszólt a hátulsó ülésen kuporgó kocsisához:

— János! bámulnak-e utánunk az emberek?

— Nem bíz azokat, uram — felelte vissza a kocsis mindanyiszor. Hátranzogók közben az úr az árokba hajtott, a kocsi fölborult és az úr a kocsi alá esett, János azonban csakhamar talpra ugrott és büszkén kiáltotta oda az úrnak:

— No, most már bámulnak!

(Beküldte Bánfi Jolán Székesfehérvárról.)

AHOL A PACSIRTA DALOL

REGÉNY — IRTA MÓRICZ PÁL

(6. közlemény.)

Kata, mint gyenge lány, nem ellenkedett szigorú apjával. Megadta magát. A szokott módon, családi körben ülték meg az eljegyzést. A lányka halaványságán, szomorú kedvén nem ütődött meg senki sem. Hiszen mezősi fölfogás szerint a halaványság, a szomorúság cimborá a mátkasággal; mint ahogy a menyasszony sem igazi menyasszony, ha nem bír az esküvője napján.

Móni Dömének jutott a leánykérő kendő. A vendégek a kézfogókor, nagyéjtszaka idején, lármásan búcsúztak el. Pompásan izlett mindeniknek a búzán cserélt aransárga díszegi bakator... Katica alázatosan csókolta meg szigorú atyja kezét. Nyugodni tért fehér szobáskájába. Bezárkózott. Reáborult az ébenfaasztalkára. A ruhaszekrényekből krezhetően illatozott a rezeda illat. Sírva fakadt a leány. Síratta leánykori szertefoszott szép álmait. Ekkor tél volt.

5.

János, az öreg parádéskocsi, félvállra akasztotta apró öngombos, fekete zsinóros dolmányát. A fekete zsinóros dolmány illő szép pompa. Ha mindjárt nem oly rikító is, mint a sok úriháznál divatos különféle rikítószínű bebecsek, zekék és labjik. Az ónodi lóvásárban láthatók ilyen kakadú zöld, kék, sárga, piros urasági kocsisok. Az ónodi vásárba messze kastélyokból, szelid szőlővel befutott udvarházakból, egybegyűlnek a fogatok. Ámde kálvinista magyarnak, még ha kocsi ember is, megfelelőbb az ilyen fekete pompa. A lóbogós fehér ingújj szépen libeg-lobog ezalól.

A Dalmy úr vén parádéskocsisa, a sodrott bajszú öreg János tehát félvállára vetette dolmányát ama nap, amely napon a vén kőházból való Kati kisasszonyt esküvőre szállította a mezősi esztergált padlású kálvinista templomba.

A Dalmy úr vén kőháza kívülről is fehér volt, mint a hó. És a nyitott zöld zsaluk, mint zöld pillangószárnyak libegtek a fehér falon.

János parádéskocsi tudós volt a kocsi tudományban, ahhoz nem okvetlen szükségeltetik a borsódi zöldbecsek. Az öreg János több tekinteteket illetőleg tudós kocsi volt. Mint például nem egy fiatalabb, hetyke kocsi legénynek, ha nem akart az útból kitérni, megmutatta, hogy a «suhogó» egyetlen suhintására kirepült a legénynek a szájából a makrapipa; mindamellet a tisztességet nem tudó földinek sem a szemét, sem az arcát nem sértette meg ez a rezes hűrnél veszedelmesebb suhogó.

János parádéskocsi biztos, erőskarú ember volt. A szilaj lóval úgy játszott, mint más a báránnyal. Olyan tapaszalt kocsi volt, hogy babonával sem lehetett reá hatni, mint más kocsi emberre, akinek János a sik gyepföldön megállította fogatát, a kövezett, poros országúton is, mintha csak a legmélyesegesebb, legsárosabb alföldi kátyuban ragadtak volna meg a lovak. És addig nem is mozdítottak hintőt, míg a tudós János kocsi föl nem mentette a reszkető paripákat az igézés alól.

Számos ilyen mesterkedésekben tudós volt János. Már a szép apjának apái kocsi emberek voltak. E napon mégis megesett vele az a szegyen, ezer lelkét majd kiadta, még sem bírta kihajtani a négy paripát a széles rácsos kapun, olyannyira megbokrosodtak, mitől kezdve a menyasszony, Kati kisasszony, beült a hintóba. Csak nyihogtak... Fejüket hányták. A sallangot rázták. Holott előbb tiszszér megfordultak, karikat hasítottak a széles gyepes udvarban. Most egyik sem indított. János beleizzadt a nagy biztatásba. Kipirult az

orcája, s midőn hátratekintett, Kati kisasszonynak könnyes szemei még a drága selymes fátyolon keresztül is átragyogtak feléje.

— Ejnye, János! — Dalmy úr rászólt az öreg kocsisra. János megegyszer neki fohászzkodott. Cserdült az éles suhogó. Egy suhintásra megesipte mind a négy tüzes lovat. Azt hitte porrá török a nehéz kocsi, oly kitérő erővel rugaszkodtak a lovak a hámfához. Vadul, nyihogva rohantak ki a kapun. János parádéskocsist, ha ekkor megkérdezik, ezt a szomorú, fiatal kisasszonyt nem erőltették volna a templomba. Mert az már csak jelentett valamit, hogy amikor a kisasszony fölül, a lovak nem akartak az udvarból kimozdulni?! Azonban senki sem kérdezte meg a tapasztalt János kocsist.

Nálunk kálvinistáknál csak a temetés, ami pompás. Az öreg harangok zúgnak, később az orgona bűgása is füzendül a templomban. Élesen recseg a kántor kiénekel, száraz hangja, hanem azután az a sikító, sírósvékony szoprán, amit a kisebb iskolásgyermek énekelnek, együgyűen, magásra nyujtva, ez meg bizseréli a szívet... Az együgyű éneklésen előbb szinte mosolyogsz. Ámde egyre síróssabban rezdül a gyerekszoprán, végül belesajdul szíved. Te, barátom, fejedet lehajtod, úgy törülgeted orcádról a pergedező, forró könnyeket...

Az esküvőnek kevésbé megható a ceremóniája. Nagytiszteletű Édes Jeremiás úr, Mezősön első lelkipásztor, imádkozik az ő messze falukig emlegetett méz-mázos hangján. Ti pedig, a házaselet boldog jelöltjei, ott álltok az «Úr» selyemkendővel leterített asztala előtt.

— Fiam! Szereted ezt a leányzót? — nagytiszteletű Édes Jeremiás úr fölteszi a kérdést, amely az örök életre szól. Végig kérdezi a többi is, ami csak a kálvinista esketési formuláreből van. Ugyanígy megkérdezi a leányzótól is.

— Szerelmes leányom! Hűséges hitvestársul leszel-e ennek a férfinak? — Ámde most a nyájias nyelvű lelkipásztor kétszer is fölteszi a köteles kérdést, amíg a szomorú leányzó sügva elrebege...

— Igen...

Este azért vígan áldomásozott a lakodalmi nép. A székvárosból való híres cigány húzta a talp alá való frisset és szünet közben azokat a szívet, fejet elnehezítő régi magyar hallgatós-nótákat, amikre még egyik-másik cigány és öreg nemes urak emlékeznek alkalomadtán... Micsoda melódiák ezek!

Hanem nagytiszteletű Édes Jeremiás urat is meg lehetett hallgatni, mert a fehér abrosz mellett több ékes orációt is mondott. Vala az ő beszédeiben csintalankodás is, amelyből a fiatal menyecskék kipirult arcukat mindnyájan a tányér felé hajolva rejtették, ámde valának oly szívlehető szavai is, hogy csupán a nyárfalusi Kapitány Sára, ez az igen koros, sokmacskás vénkisasszony nem törülgette szemét, ő is csupán azért, mert süket vala az istenadta.

A mezősiek tehát méltán büszkélkedtek a nagytiszteletű Édes Jeremiás ural. Mint ahogy a falu büszkélkedik a zenészavú harangjával vagy, ha midőn egy gazdaember «golyafészkes» öreg szénabogiyát mutathat komának... A mezősiek büszkélkedése is ilyfajta lehetett, ha mikor Édes Jeremiás tiszteletes uramra fordult a szó. Noha, a nagytiszteletű úr természete igen hasznos beosztású vala. Mert például, halotti tisztességtételekkor, prédikálás közben, úgy tudott sírni, amiként számította, hány aranyokkal, hány ezüst tallérokkal, hány garasokkal fizetik meg a siratók szavát?...

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak 1925 október 25-én.

Liszt- és őrleménypiac. Dupla 0-ás 5900, 0-ás 5800, 2-es 5400, 6-os 4000, takarmányliszt 2200, korpa 1650, 1-es rozsliszt 4000, 75%-os egységes rozsliszt 3400 K. kg.-ként zsákkal együtt. Malomárak: Ögg 6550, Og 6450, 2-es 5950, 6-os 4550, rozs 0-ás 5500, egységes rozsliszt 4500 K kg.-ként.

Gabonavásár. 76-os tiszai búza 362.500—365.000, fejmegyei 357.500—360.000, egyéb 365.000—357.500, 77-es tiszai 367.500—370.000, fejmegyei 362.500—365.000, egyéb 360.000—362.500, 79-es tiszai 372.500—375.000, egyéb 367.500—370.000, rozs 242.500—247.500, takarmányárpa 260.000—280.000, sörárpa 320.000—360.000, köles 220.000—230.000, zab 245.000—260.000, tengeri 265.000—280.000, repace 620.000—630.000 korona métermázsánként.

Takarmányvásár. Rétiszéna I. rendű ó 120.000—130.000, II. rendű ó 90.000—116.000, III. rendű csomagolásra 60.000—80.000, muharszéna 110.000—140.000, lucernaszéna 150.000—180.000, zabosbükönyszéna 140.000, tengeri, csöves 145.000, takarmányrépa 40.000—45.000, almazsálya 60.000—85.000, zsúpszálya 90.000 métermázsánként, zsúpszálya I kéve 4000—5000 K.

Vetőmagvak. Bab, fehér 280—300, bab, tarka 200—220, borsó, Viktória 320—350, borsó, express 450—500, baltacim 700—750, büköny, tavaszi 250—270, cirokmag 160—180, koriander 300—350, csillagfűrt 210—230 ezer K-ban értendő. Fehérhère 2.500—3.500 millió K-ban értendő. Kendermag 380—400, köles 230—250, lenmag 620—650, lencse, prima 500—700 ezer K-ban értendő. Lóhere nyers, nagyarakás, nem tisztítható 2.000—2.100, lóhere, nyers, nagyarakás, tisztítható 2.200—2.300, lóhere, nagyarakamentes 2.400—2.700, lóhere, vörös, ólomzárolt 2.800—3.000, lóhere fehér, ólomzárolt 3.100—3.300, lucernamag nyers, nagyarakás, nem tisztítható 2.000—2.200, lucernamag nyers, nagyarakás, tisztítható 2.300—2.400, lucernamag nagyarakamentes 2.500—2.700, lucernamag vörös, ólomzárolt 2.800—3.000, lucernamag fehér, ólomzárolt 3.300—3.400, mák 1.550—1.650 millió K-ban értendő métermázsánként. Muharmag 150—170, mustár 850—950, napraforgó, fehér 280—300 ezer K-ban értendő métermázsánként. Nyúlzapuka 1.500—1.800, tatárka 320—340, tökmag 540—560 ezer K-ban értendő métermázsánként.

Szúrómárvásár. Élő borjúk. Belföldi szópós: I. rendű 19.000—20.000, kivételesen 21.000 II. rendű 17.000—18.000 K kilogrammonként élősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 14.000—17.500. közepes 19.500—20.000. nehéz sertés 20.000—21.000 korona kilogrammonként élősúlyban.

Vágómarhavásár. Őkór, jobb 12.000—17.000, kivételesen 17.000—18.000, közép 8.500—11.500, gyengébb 6000—8000. Bika, jobb 12.000—16.000, kivételesen 16.500—17.000, közép és gyenge 6.500—11.500. Bivaly 6000—9000. Tehén, jobb 11.000—14.500, kicsontozni való marha 4000—6000, kövér 5000—12.000 korona, kilogrammonként élősúlyban.

Tenyészállatok és járműökrök. I. rendű belföldi járműökrök 13.000—14.500. 1½ éves üszök 13.000—16.000. 1½ éves tinók 12.000—14.000 K kilogrammonként élősúlyban.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: hátas, csikó 500.000—2.600.000 könnyebb kocsi 650.000—11.000.000 ígás kocsi, nehéz 5.000.000—7.500.000, könnyű 3.650.000—7.300.000, öszvér 2.300.000 alarendelt minőségű lovak 300.000—3.800.000, vágólovak 400.000—2.500.000 K.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 4500—5000, tejszínhab literje 44.000—55.000, tejfel literje 20.000—30.000, vaj kg.-ja 60.000—72.000, nagyban 46.000—50.000, tehéntúróg kg.-ja 10.000—18.000, juhtúróg kg.-ja 35.000—40.000, ementáli sajt kg.-ja kicsinyben 60.000—80.000, nagyban 40.000—45.000, grói sajt kg.-ja kicsinyben 60.000—70.000, trappista sajt kg.-ja kicsinyben 36.000—50.000, nagyban 28.000—34.000 K.

Baromfi és tojás. Csirke darabja 18.000—45.000, tyúk darabja 35.000—65.000, hizott ruca kg.-ja 25.000—30.000, lúd hizott kg.-ja 26.000—30.000, libamáj kg.-ja 50.000—120.000, lúdsír kg.-ja 35.000—55.000, tojás darabja 1700—2400 K.

Hálpia. Ponty kicsinyben elsőrendű 40—50, nagyban 28—34, másodrendű 30—40, nagyban 22—24 K kilogrammonként.

Vadpia. A nyúl bérben 40.000—80.000, a fácán 60.000—80.000, a fogoly 25.000—30.000 K darabonként.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 3000—6000, petrezselyem 2000—6000, zeller 4000—6000, kalarábé 2000—4000, vöröshagyma 1200—2400, fokhagyma 12.000—28.000, cékla 2000—5000, fejeskáposzta 800—2000, kelkáposzta 1200—6000, fejessaláta drb.-ja 500—2000, rózsaburgonya kicsinyben 1100—1500, nagyban 100.000—110.000, fehérburgonya kicsinyben 800—1200, nagyban 70.000—75.000, sárgaburgonya kicsinyben 1000—1300, zöldpaprika 3000—8000, tök 1500—4000, zöldborsó 12.000—20.000, karfiol 12.000—24.000, zöldbab 8000—20.000, torma 6000—30.000, sóka 3000—6000, spenót 2000—3000, champingomba 40.000—120.000, alma 3000—18.000, birsalma 1000—12.000, körte 4000—24.000, szilva 6000, szőlő 4000—14.000, dió 6000—12.000, gesztenye 4000—6.000 K kilogrammonként.

Oszi vetésekben bagoly, honvédbogár, repcedarázs hernyóinak, a gabonafutrinka lárváinak pusztítását biztosan megakadályozza

méregmentes **THANOL** permetezésre
 arzénmég **ARZOLA—MOLEX** arzénmég
 permetezésre. **porozásra.**

MEZEI EGÉR (pocok) legkedvesebb mérgezett eledele a kukoricatörmelékkel készített

ARVALIN

foszfórmég, 4-5 órán belül biztosan öl.

Egyéb egér- és patkányirtó szerek:

MUROL
 strichnines búza

CILLON
 méregmentes készítmény

Vértetvek, pajzstetvek ellen:

ENDA | ALMOLA

permetezésre, lombhullás után.

a sebhelyek bekenésére.

Téli araszolók (zöld hernyók) ellen:

HIBERNA

enyvgyűrű.

Október—novemberben kell a téli araszolók ellen védekezni.

„CHINOIN“ vegyészeti gyár **UJPEST.** KÉRJEN ISMERTETŐT!

Gyógynövénypiac. Maszlaglevél 8000, menta 11.000—13.000, csalánlevél 3500, majoranna 70.000. anyarozs 30.000—35.000, körisbogár 50.000. bodzabogyó (tisztán kezelt, szármentes) 8000—10.000, szappangyökér (felszeletelve, fehérén száradt) 12.000, nadragulyagyökér 8000, csipkebogyó 20.000—21.000, mustár 7000—8000, koriander 3000—3500 korona kilogrammonként.

Nyersbőr. Marhabőr 18.000—19.500, borjúbőr 29.000 K kilogrammonként.

Borpiac. A szüret, a Tokajhegyaljai vidéket kivéve, mindenütt vége felé jár. Az utolsó időben szüretelt mustok minőségileg javultak. Eladások már gyakrabban fordulnak elő. Parasztmustokért körülbelül 3000 koronát kínálnak. uradalmi árúért, körülbelül 16 klosterneuburgi fokú mustért pedig 3000/3500 koronát. Új homoki boreladások már szintén történtek 350—400—410 koronás alapon. Malligand-fokonként, seprő nélkül, termelői homásról.

Gyapjúpiac. Prima minőségű hosszú gyapjúért 33.000—36.000, a fésűs árúért 31.000—34.000, a prima fekete földi gyapjúért 30.000—32.000, a homoki gyapjúért 26.000—29.000, a báránygyapjúért 22.000—25.000, a finom báránygyapjúért 26.000—30.000 koronát-fizetnek kilogrammonként.

Idegen pénznemek legmagasabb ára 1925. évi október hó 27-én. 1 angol font 346.500 K, 1 dollár 71.555 K, 1 francia frank 3060 K, 1 szerb dinár 1264 K, 1 román lei 338 K, 1 olasz lira 2851 K, 1 cseh korona 2119 K, 1 osztrák shilling 10.060 K, 1 svájci frank 13.786 K. — **Arany- és ezüstpénzek:** 20 koronás arany 295.000 K, ezüst koronás 6600 K, ezüst forintos 17.000 K, ezüst ötkoronás 34.000 K.

Főszerkesztő: Meskó Pál. Felelős szerkesztő: Perlaky György. Főmunkatárs: Buday Barna. Felelős kiadó: Bak Imre.

Bőrkabátokat

szőrmebélés-
sel, szőrme-
gallérral be-
küldött mér-
ték után szállítok vidékre utánvéttel

feketét 1,300.000, barnát 1,400.000 K-ért.

Σászli ruhaáruháza

Budapest, Rákóczi-út 50. szám.

KELETI J. orvosi műszer- és kötszergyár

IV., Petöfi Sándor-u. 17.

Gyártja az összes beteg-
ápolási cikkeket.

SÉRVKÖTŐK

gummiharisnyák, mülábak stb.

Már megjelent a Vasárnap 1926. évre szóló naptára, többszínnyomatú, művészies borítékban, gazdag tartalommal, a szöveg között színes képekkel díszítve. Mindenki, aki egy évre előfizet a Vasárnapi, karácsonyi ajándéku! ingyen és bérmentesen kapja.

A Köszvény és rheuma

oly szörnyű betegség, amely nagyon el van terjedve és igen sokféle alakban mutatkozik. A tagokban és ízületekben fellépő fájdalmak, dagadt végtagok, elnyomorodott kezek és lábak, vonaglás, szurás, szagadás a test minden részében, sőt még a látás meggyengülése is gyakran a köszvényes és csuzos megbetegedésnek tünetei.

Amilyen sokféle alakban mutatkozik ez a betegség, oly sokféle gyógymódot és gyógyszert, keveréket és kenőcsöt ajánlanak a szenvedő betegnek e baj ellen. E szerek legnagyobb része nem gyógyít, legfeljebb enyhülést nyújt. Ezzel szemben én Önnek egy teljesen ártalmatlan, gyorsan ható ivókurát ajánlok.

Hogy gyógymódom további elterjedését lehetővé tegyem, elhatároztam, hogy mindenkinek, aki írásban hozzám fordul,

teljesen díjtalanul

küldök egy próbaküldeményt ivókurámból a róla szóló tanulságos könyvecskével együtt. Akit fájdalmak kínoznak és gyorsan, alaposan és veszélytelenül meg akar szabadulni kínozó bajától, írjon még a mai napon a következő címre:

E. Pasternack Berlin S. O. Michaelkirchplatz 13. Abt. 302.

Ültessen gyümölcsfát!

Ne feledjük azonban, hogy hasznat csak fajtanemes gyümölcsös hoz.

**A legszebb,
legnemesebb fajtájú
gyümölcsfacsemetek,
magastörzsű és bokorrozskák, dísz-
fák, díszcserjék, akác- és gleditschia-
csemetek stb. bármilyen mennyiségben**

Ungváry József faiskolájában Cegléd kaphatók!

Kérjen árjegyzéket!

Budapesti iroda:
VI., Andrássy-út 56. sz.
Telefon: 162-72.

ÁLLAMGÉPGYÁRI

gőzcséplőkészletek, szivógáz-
cséplőkészletek, szalmakazalo-
zók, lóherafejtők stb. stb.

és az összes mezőgazdasági mun-
kálathoz szükséges legjobb
gyártmányú mezőgazdasági gé-
pek és eszközök, ú. m.:

**ekék, vetőgépek, boronák,
fűkaszálók, aratógépek,
répa- és szecskavágók,
darálók, morzsolók, rosták**
stb. állandóan raktáron.

A Magyar Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

Budapest, Vilmos császár út 32.

Nyugati fiók: Keleti fiók:
VI., Vilmos császár-ut 63. VIII., Baross-tér 9.

Szivógázmotor

100 lóerejű generátortelppel együtt **azonnal kapható**, kényelmes részletfizetési feltételek, megrendelés alkalmával előleg nem fizetendő, **gabonatorlesztésre is**. Részletes ajánlattal díjtalanul, készséggel szolgálunk.

Cím:

Kellner Antal és Fia, Budapest, V., Berlińi-tér 4.

Szivógázmotor

80 lóerejű komplett, generátortelppel együtt eredeti németországi gyártmány, **azonnal kapható**, kényelmes részletfizetési feltételek, megrendelés alkalmával előleg nem fizetendő, **gabonatorlesztésre is**. Részletes ajánlattal díjtalanul, készséggel szolgálunk.

Cím:

Kellner Antal és Fia, Budapest, V., Berlińi-tér 4.

Szivógázmotor

60 lóerejű, komplett generátortelppel együtt, eredeti németországi gyártmány, **azonnal kapható**, kényelmes részletfizetési feltételek, megrendelés alkalmával előleg nem fizetendő, **gabonatorlesztésre is**. Részletes ajánlattal díjtalanul, készséggel szolgálunk.

Cím: Kellner Antal és Fia

Budapest, V. kerület, Berlińi-tér 4. szám.

Olajtisztító gép

bárminő üzemhez, rendkívül előnyös és célszerű, mivel a **kenőolaj** rendkívül **gazdaságos kihasználása** ezzel biztosítottatik úgy, hogy a hengerekben és egyéb olajjal kenendő részekben az **egyszer felhasznált olaj újból egész tisztán az üzemnél felhasználható**: ezáltal a kenőolaj felhasználása gyakorlatilag újszólván teljesen elenyészik és ilyképpen ezen **olajtisztító gépek alkalmazása** bárminő üzemgép mellett rendkívül nagy fontossággal bír. Kényelmes részletfizetési feltételek. Megrendelés alkalmával előleg nem fizetendő, **gabonatorlesztésre is**. Részletes ajánlattal díjtalanul, készséggel szolgálunk.

Cím: KELLNER ANTAL ÉS FIA
Budapest, V. ker., Berlińi-tér 4. sz.**Magánjáró cséplőkészlet**

10 lóerejű, 60 coll dobszélességű cséplővel, rendkívül nagy teljesítőképesség, amiért is cséplősöknek, részcséplősöknek rendkívül előnyös vétel. Kényelmes részletfizetési feltételek. Megrendelés alkalmával előleg nem fizetendő, **gabonatorlesztésre is**.

Részletes ajánlattal díjtalanul, készséggel szolgálunk.

Cím: KELLNER ANTAL ÉS FIA
Budapest, V. ker., Berlińi-tér 4. sz.**Szivógázmotor**

50 lóerejű, komplett generátortelppel együtt **azonnal kapható**, kényelmes részletfizetési feltételek, megrendelés alkalmával előleg nem fizetendő, **gabonatorlesztésre is**. Részletes ajánlattal díjtalanul, készséggel szolgálunk.

Cím: Kellner Antal és Fia

Budapest, V. kerület, Berlińi-tér 4. szám.

Szivógázmotor

35-40 lóerejű, komplett generátortelppel együtt **azonnal kapható**, kényelmes részletfizetési feltételek, megrendelés alkalmával előleg nem fizetendő, **gabonatorlesztésre is**. Részletes ajánlattal díjtalanul, készséggel szolgálunk.

Cím: Kellner Antal és Fia

Budapest, V. kerület, Berlińi-tér 4. szám.

Szivógázmotor

25-30 lóerejű, generátortelppel együtt **azonnal kapható**. Kényelmes részletfizetési feltételek. Megrendelés alkalmával előleg nem fizetendő, **gabonatorlesztésre is**. Részletes ajánlattal díjtalanul, készséggel szolgálunk.

Cím: Kellner Antal és Fia

Budapest, V. kerület, Berlińi-tér 4. szám.

Szivógázmotor

egy 16-18 lóerejű, komplett generátortelppel együtt **azonnal kapható**, kényelmes részletfizetési feltételek, megrendelés alkalmával előleg nem fizetendő, **gabonatorlesztésre is**. Részletes ajánlattal díjtalanul, készséggel szolgálunk.

Cím: Kellner Antal és Fia

Budapest, V. kerület, Berlińi-tér 4. szám.

Szivógázmotor

8-10 lóerejű, generátorral együtt **azonnal kapható**. Kényelmes részletfizetési feltételek. Megrendelés alkalmával előleg nem fizetendő, **gabonatorlesztésre is**. Részletes ajánlattal díjtalanul, készséggel szolgálunk.

Cím: Kellner Antal és Fia

Budapest, V. kerület, Berlińi-tér 4. szám.

Dieselmotor

80 lóerejű legelsőrangú gyártmány, kényelmes részletfizetési feltételek. Megrendelés alkalmával előleg nem fizetendő, **gabonatorlesztésre is**. Részletes ajánlattal díjtalanul, készséggel szolgálunk.

Cím: Kellner Antal és Fia

Budapest, V. kerület, Berlińi-tér 4. szám.

Dieselmotor

50 lóerejű, legelsőrangú gyártmány, **azonnal kapható**, kényelmes részletfizetési feltételek, megrendelés alkalmával előleg nem fizetendő, **gabonatorlesztésre is**. Részletes ajánlattal díjtalanul, készséggel szolgálunk.

Cím: Kellner Antal és Fia

Budapest, V. kerület, Berlińi-tér 4. szám.

Dieselmotor

25 lóerejű, legelsőrangú gyártmány, **azonnal kapható**, kényelmes részletfizetési feltételek, megrendelés alkalmával előleg nem fizetendő, **gabonatorlesztésre is**. Részletes ajánlattal díjtalanul, készséggel szolgálunk.

Cím: Kellner Antal és Fia

Budapest, V. kerület, Berlińi-tér 4. szám.

Szivógázmotorok

Cégünk ezen szakmában egyike a legrégebbieknek.

Több ezer lóerőre megy azon motoroknak a száma, melyek tőlünk az országban üzemben vannak.

 Részletes felvilágosítással, valamint ajánlattal készséggel, díjtalanul szolgálunk.

Bárminő lóerejű motor szükséges, kérjük hozzánk kérdést intézni, minden levélbeli megkeresésre kiemertően és díjtalanul válaszolunk.

Cím:

Kellner Antal és Fia
Budapest, V., Berlińi-tér 4. sz.

Félstabil gőzgép

25-30 lóerejű magasnyomású, olyan, mint vadonatúj, eredeti Magyar Államvasuti gyártmány, **azonnal kapható**, kényelmes részletfizetési feltételek, megrendelés alkalmával előleg nem fizetendő, **gabonatorlesztésre is**.

Részletes ajánlattal díjtalanul készséggel szolgálunk.

Cím: KELLNER ANTAL ÉS FIA
Budapest, V., ker., Berlińi-tér 4. sz.**Félstabil gőzgép**

35-45-60 lóerejű eredeti németországi WOLF-Magdeburgi gyártmány, alacsony- és magasnyomású, kompond-kondenzátoros) tüllhevítés, szóval legmodernebb gép, 10 légkörös, **azonnal kapható**, kényelmes részletfizetési feltételek, megrendelés alkalmával előleg nem fizetendő, **gabonatorlesztésre is**.

Részletes ajánlattal díjtalanul, készséggel szolgálunk.

Cím: KELLNER ANTAL ÉS FIA
Budapest, V. ker., Berlińi-tér 4. sz.**Félstabil gőzgép**

50-60-70 lóerejű, eredeti németországi LANZ-gyártmány, alacsony- és magasnyomású (kompond-kondenzátoros) tüllhevítés, szóval legmodernebb gép, 12 légkörnyomás, **azonnal kapható**, kényelmes részletfizetési feltételek, megrendelés alkalmával előleg nem fizetendő, **gabonatorlesztésre is**. Részletes ajánlattal díjtalanul, készséggel szolgálunk.

Cím:

Kellner Antal és Fia, Budapest, V., Berlińi-tér 4.

Félstabil gőzgép

40 lóerejű, eredeti Garrett (angol) gyártmány, 10 légkörös, ezen gép oly kifutó karban van, hogy annak üzeme egy vadonatúj gépet minden tekintetben helyettesít, **azonnal kapható**, kényelmes részletfizetési feltételek, megrendelés alkalmával előleg nem fizetendő, **gabonatorlesztésre is**. Részletes ajánlattal díjtalanul, készséggel szolgálunk.

Cím:

Kellner Antal és Fia, Budapest, V., Berlińi-tér 4.

Félstabil gőzgép

90/100/112 lóerejű, eredeti németországi LANZ-gyártmány, alacsony- és magasnyomású (kompond-kondenzátoros) tüllhevítés, szóval legmodernebb gép, 12 légkörnyomás, **azonnal kapható**, kényelmes részletfizetési feltételek, megrendelés alkalmával előleg nem fizetendő, **gabonatorlesztésre is**. Részletes ajánlattal díjtalanul, készséggel szolgálunk.

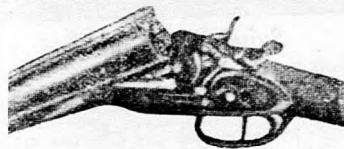
Cím: Kellner Antal és Fia

Budapest, V. kerület, Berlińi-tér 4. szám.

**Hoffherr-
Schantz-
Clayton-
Schuttleworth**
Budapest,
VI., Vilmos császár-út 57.

Magyarország legnagyobb
mezőgazdasági gépgyára.
Kérjen árajánlatot!

**MRAVKÓ JÓZSEF
UTÓDA**

puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-Körút 9.
ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, át-
alakítását és felújítását. — ELAD: elsőrendű
gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata
vadászfegyvereket. — Legjobb minőségű minden-
nemű golyós, sörétes töltények, löszerek.

A „HANGYA” szövetkezet tagjai
megbízható jóminőségű árut
a legelőnyösebb árban
vásárolhatnak a

„HANGYA”

vidéki szövetkezeteiben.

KAPHATÓK: vászon, karton, kanavász, zephir,
szövet, kész férfi- és női-ruha, kendő, harisnya,
céna, pamut, szabókellékek, valamint mindenemű
rövid, kézmű-, konfekció- és díszműárak. 4

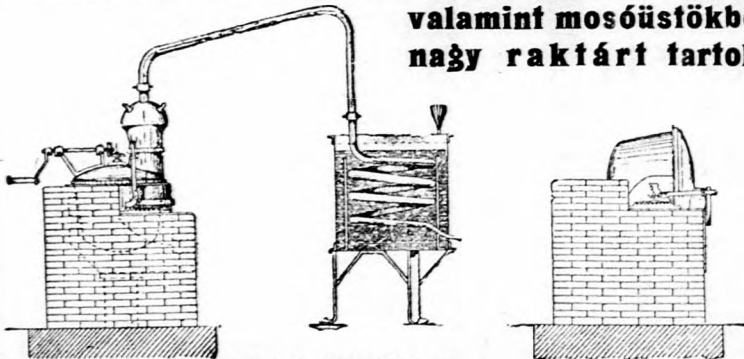
Mindenféle gazdasági szak-
könyvet, szindarabot, regényt
leggyorsabban és legjutányosabban a

„VASÁRNAP” könyvosztályánál
szerezhet be Budapest, VI., Ó-u. 10.

!SOVÁNYSÁG!

vérszegénység, idegesség ellen és gyomorbetegsége-
nek nélkülözhetetlen tápszer a **Dr. Hartley-féle**
AMERIKAI EROTÁPPOR!
Hat hét alatt lényeges testsúlygyarapodás! Szá-
mos köszönőlevél! 1 dohoz ára 18 ezer kor-
vidékre postán utánvéttel 2 dohoz 45 ezer. —
Főraktár: **KÁDÁR** drogeriában, Budapest,
VI., Király-utca 72.

**Pálinkafőző- és finomító-üstökből
valamint mosóüstökből
nagy raktárt tartok.**

Kérjen árajánlatot. Szabadalom bejelentve. Nyugatitói B-kocsival.
Egyszerű és duplafalú falazásból buktatható pálinkafőző-készülékek.
MÁTHÉ ANDRÁS vörösrézárúgyár, UJPEST, Gróf Károlyi-u. 11.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrökből készült férfi-, női- és gyermekcipők,
box- és sevrőbőrökből, továbbá munkásbakancsok a legjobb
minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműárúosztályánál.

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbirtokrendező Biróság által engedélyezett
ingatlanforgalmi és üzletértékesítő Irodája.
Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1.
Törvényszékiileg bejegyzett cég.

Szakorosi -rendelő vér- és nemibetegek
részére. Ez útszálvarsan-oltás |
Rendelés egész nap.
VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

HÁLÓSZOBA, ebédlő, uriszoba-
konyha- és szalonbutor legelőcsöbban
RUBIN, BUDAPEST, WESSELÉNYI-U. 47.

**Ekék, ekealkatrészek,
boronák, kapálóekék, fűkaszálók,**

marokrakók és kéveköthő aratógépek,
lőgereblyék, kézi-járgányosok,
motoros- és gőzcséplőkészletek,
szecskavágók, répavágók, darálók,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a

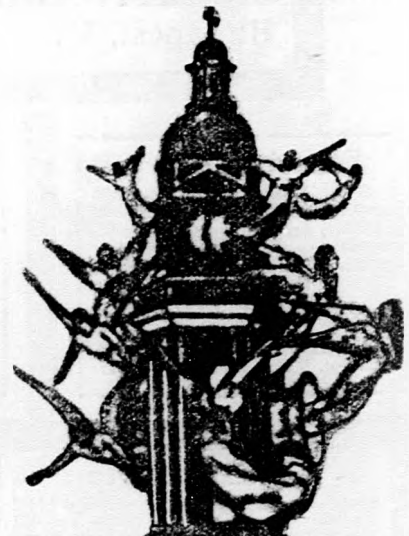
„HANGYA” mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhetők be legjutányosabban.

Legjobban az jár, aki a
„VASÁRNAP”-ban hirdet.

**LEVENTE-ZÁSZLÓK
ÉS KARSZALLAGOK**

mindennemű kivitelben
„HUNGÁRIA” zászlógyár és díszítési vál-
lalat-nál Budapest, IV., Papnövelde-u. 4-6.
(Iskolaépület.) Telefon: 102-85.

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leg-
gyorsabban önt és szállít az Orsz. Harang-
szakértői Bizottság felügyelete mellett a
HARANGMŰVEK R.-T.
„ECCLESIA” ALAPÍTÁSA
Közp. iroda: Budapest, VI., Tüzér-u. 13-17.